

Information till fastighetsägare om allmänna vattentjänster

**BENGTSFORS
KOMMUN**

Välkommen till Bengtsfors kommun Vatten och Avlopp!

I det här dokumentet hittar du som är abonnent hos Bengtsfors kommun de bestämmelser som gäller för användning av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen.

Under respektive bestämmelse följer information till dessa.

De kommunala föreskrifterna är antagna av kommunfullmäktige i Bengtsfors kommun 2026-02-02 enligt KF § 15 Dnr KSN 2025/827 och börjar gälla från 2026-03-01 och ersätter tidigare ABVA från 2017.

Bilaga 1: Ordförklaringar

Bilaga 2: Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster

Illustratör: Sofia Magnusson, Bengtsfors kommun

BENGTSFORS KOMMUN

Bengtsfors kommun, 666 31 Bengtsfors

Besök: Majbergsvägen 1B, Telefon: 0531-52 60 00

Inledning.....	4
Verksamhetsområden	5
Fastighetsägare	5
Vad ingår i den allmänna VA-anläggningen?.....	6
Vad ingår i fastighetsägarens VA-installation?.....	6
Anslutning till den allmänna dricksvattenanläggningen	7
Anmälan	7
Utsättning av ledningar	7
Avgiftsskyldighet	7
Juridisk ansvarsfördelning	7
Kostnadsfördelning	7
Inkoppling.....	8
Samordning	8
Servisledning	8
Servisventil	8
Förbindelsepunktens läge	8
Anmäl ändringar	9
Anmäl ägarbyte	9
Avtal.....	9
Avgifter	9
Flytt av förbindelsepunkt	9
Skafttomt och oäkta skafttomt	10
Undvika olägenheter	10
Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen.....	11
Skyldighet att leverera dricksvatten.....	11
Dricksvattnets kvalitet, tryck och mängd.....	11
Begränsning av vattenleverans	12
Vattenavstängning	12
Byggvatten.....	12
Andra vatteninstallationer	13
Dricksvatten för andra ändamål.....	13
Utdömd mätarplats	16
Vattenläckor i fastigheten	16
Reduktion av VA-avgift.....	16
Dosering av tvätt och diskmedel.....	17
Missfärgat vatten	17

Skyldighet att ta emot spillvatten	18
Spillvatten.....	18
Krav på spillvattnets innehåll och egenskaper	19
Energiutvinning	20
Huvudmannens rätt att tillfälligt begränsa användningen	20
Frånkoppling av dag- och dränvatten från spillvattenförande ledning.....	20
Fastighet som används till annat än bostad	22
Industrier måste samråda med Huvudmannen	22
Fettavskiljare	22
Biltvätt	23
Lätt tryckavloppssystem (LTA-system).....	24
Skyldighet att ta emot dag- och dränvatten	25
Dagvattnets beskaffenhet och mängd	26
Rätt att tillfälligt begränsa användningen	26
Inkoppling av dränvatten till den allmänna avloppsanläggningen	27
Spillvatten får inte tillföras dag- och dränvattenledning	27
Separering av kombinerat avloppsvattensystem.....	27
Risk för källaröversvämning	27
Anmäl vattenskada	28
Dag- och dränvatten från fastighet som inte används som bostad	28
Bilaga 1: Ordförklaringar	30
Bilaga 2: Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster	33

Inledning

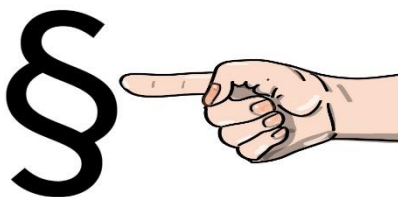
1 § Med stöd av 23 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (vattentjänstlagen) och 2 § förordningen (2007:701) om allmänna vattentjänster meddelar kommunfullmäktige följande föreskrifter om användningen av den allmänna VA-anläggningen.

2 § Definitioner och uttryck i dessa föreskrifter har samma betydelse som i vattentjänstlagen.

3 § För fastighetsägarens användning av den allmänna VA-anläggningen i Bengtsfors kommun gäller vad som föreskrivs i vattentjänstlagen, annan författning och dessa föreskrifter.

KFVA, är en kommunal föreskrift utifrån Svenskt Vattens P94, från juni 2024 (reviderad november 2024), där kommunfullmäktige i Bengtsfors kommun har beslutat att dessa föreskrifter ska gälla för de fastighetsägare och andra parter i VA-förhållandet som använder den allmänna anläggningen och befinner sig inom beslutat verksamhetsområde.

Här finner ni förklaringar och kommentarer till de bestämmelser och begrepp som finns i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster, i det följande kallade vattentjänstlagen och kommunala föreskrifter om användningen av Bengtsfors kommuns allmänna VA-anläggningar (KFVA). Samtliga fastighetsägare som är anslutna till Bengtsfors kommuns allmänna VA-anläggning är skyldiga att följa de bestämmelser som finns i kommunens föreskrifter.

För att kunna tillgodogöra sig innehållet i denna information är det nödvändigt att ha tillgång till dessa föreskrifter.

Vattentjänstlagen reglerar bland annat rättsförhållandet mellan Huvudmannen för den allmänna VA-anläggningen och fastighetsägare inom verksamhetsområde för allmänna vattentjänster.

Vattentjänsterna utgörs av vatten-, spill- och dagvatten. Tjänsterna avser tillhandahållande av vatten som är lämpligt för normal hushållsanvändning respektive bortledning av spillvatten eller bortledning av vatten som har använts för kylning, dagvatten och dränvatten från ett område med samlad bebyggelse eller från en begravningsplats.

Huvudman för den allmänna VA-anläggningen i Bengtsfors kommun är Bengtsfors kommun. Med huvudman avses den som äger den allmänna VA-anläggningen.

4 § Dessa föreskrifter omfattar fastigheter som är belägna inom det av kommunen beslutade verksamhetsområdet för respektive vattentjänst.

Vad som enligt dessa bestämmelser gäller för en fastighetsägare gäller enligt 2 § vattentjänstlagen även för den som innehar fast egendom med tomträtt, ständig besittningsrätt, fideikommissrätt eller på grund av testamentariskt förordnande och enligt 5 § vattentjänstlagen den som har ingått avtal med huvudman om att få använda den allmänna VA-anläggningen.

Det som gäller för en fastighet kan enligt 4 § vattentjänstlagen även gälla för en byggnad eller annan anläggning som inte tillhör fastighetens ägare.

5 § Huvudman för den allmänna VA-anläggningen är Bengtsfors kommun.

6 § Huvudmannen tillhandahåller vattentjänster till en fastighet, vars ägare i enlighet med 16-18 §§ vattentjänstlagen har rätt att använda den allmänna VA-anläggningen och som följer gällande bestämmelser för användandet om behovet inte kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Verksamhetsområden

Kommunens allmänna vattentjänster tillhandahålls inom ett fastställt geografiskt område, det så kallade verksamhetsområdet. Verksamhetsområdet beslutas av kommunfullmäktige. Uppgift om verksamhetsområdet finns hos Huvudmannen för den allmänna VA-anläggningen.

Fastighetsägare

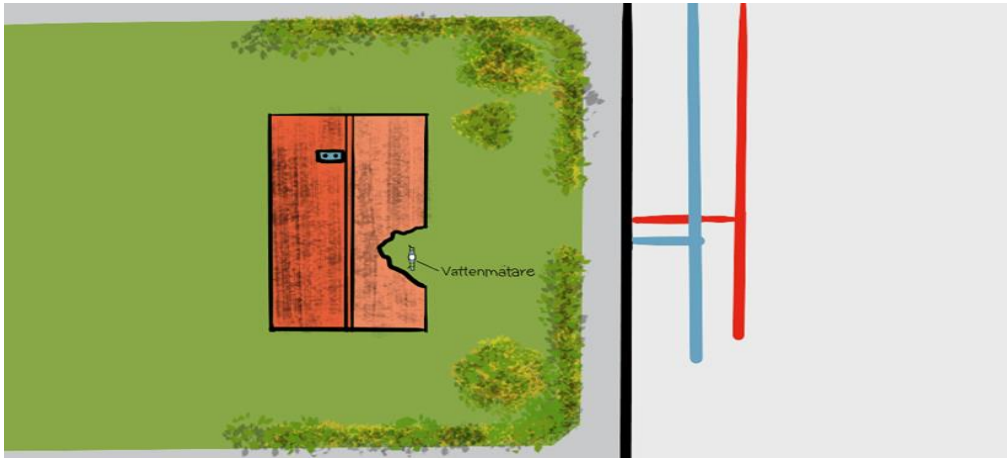
Med fastighetsägare avses i detta sammanhang, ägare av en fastighet inom VA-anläggningens verksamhetsområde. Med fastighetsägare jämföras bland andra tomträttsinnehavare och vanligen även arrendator. Rätten att använda en allmän VA-anläggning är knuten till fastigheten och inte till fastighetsägaren. Detta innebär att det inte går att säga upp ett "VA-abonnemang" och därmed undgå avgiftsskyldighet.

Huvudmannen kan träffa ett avtal med annan än fastighetsägaren om rätt att få använda VA-anläggningen. Konsekvensen av detta blir att det som gäller för fastighetsägaren i stället gäller för användaren. Detta innebär bland annat att Huvudmannen därefter endast kan kräva betalning av den som Huvudmannen har träffat avtal med.

Huvudmannen tecknar i första hand avtal med fastighetsägaren om rätt att få använda VA-anläggningen.

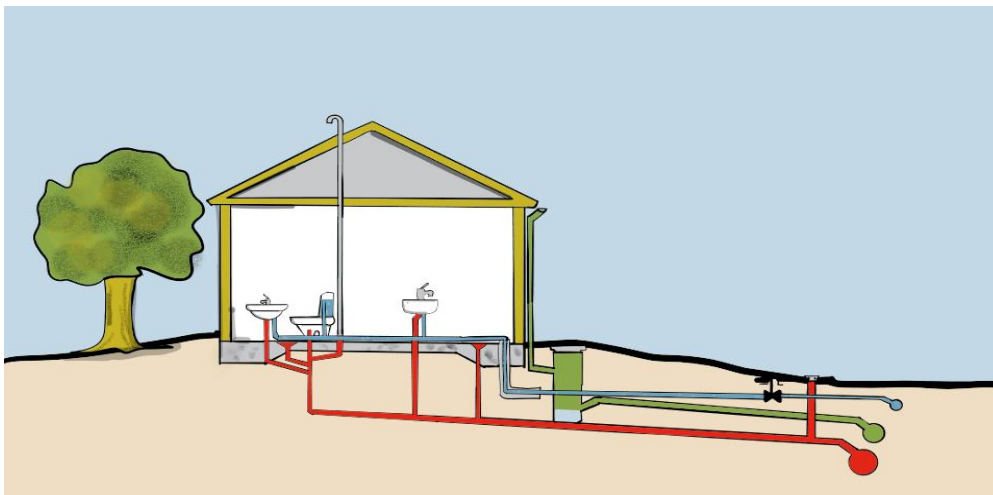
Vad ingår i den allmänna VA-anläggningen?

I den allmänna VA-anläggningen ingår bland annat vattenverk, avloppsreningsverk, ledningsnät för vatten-, spill- och dagvatten, reservoarer, pumpstationer och andra anordningar som krävs för att den allmänna VA-anläggningen ska fungera på avsett sätt. I den allmänna VA-anläggningen ingår också servisledningar, se bild nedan, fram till den eller de förbindelsepunkter som Huvudmannen har bestämt för varje fastighet.

Vad ingår i fastighetsägarens VA-installation?

Med en fastighets VA-installation menas de ledningar som har dragits för fastigheten från en förbindelsepunkt, se bild nedan. I installationen ingår även anordningar så som ventiler före och efter vattenmätaren, tappventiler, konsol för vattenmätare, kranar och tvättställ m.m., som anslutits till en sådan ledning. En VA-installation ingår inte i den allmänna VA-anläggningen, men kan i vissa fall ändå ägas av Huvudmannen när det följer av vattentjänstlagen, föreskrifter eller avtal. Detta gäller främst vattenmätaren i en mätarbrunn eller en pump i ett lätt tryckavloppssystem (LTA-system).

Med servisledning menas den ledning som förbinder en byggnad eller en fastighet med en allmän VA-anläggnings ledningsnät. Den delas av förbindelsepunkten i den allmänna anläggningens del och i fastighetens del.

Anslutning till den allmänna dricksvattenanläggningen

7 § En fastighetsägare som vill ansluta en fastighet till den allmänna VA-anläggningen ska göra en skriftlig anmälan till huvudmannen som sedan bestämmer hur inkoppling ska ske.

Anmälan

Anmälan om anslutning ska göras skriftligen till Huvudmannen. Anmälan kan göras på blankett som Huvudmannen tillhandahåller eller digitalt på Huvudmannens hemsida. Har fastighetsägaren rätt att använda anläggningen, beslutar Huvudmannen om inkoppling av fastigheten. Samråd med fastighetsägaren gällande ledningarnas antal, dimensioner, lägen och utförande ska ske innan Huvudmannen anlägger ledningarna som behövs till fastigheten. Huvudmannen behöver inte göra inkopplingen själv utan arbetet kan överlåtas till fastighetsägaren, förutsatt att det kan lämnas en kvalitetssäkerhet av arbetet. I de fall fastighetsägaren inte i tid anmäler sina eventuella önskemål, får hen acceptera det läge som fastställts. Notera att en ändring av fastighetens VA-installation även kan behöva anmälas till Huvudmannen.

Utsättning av ledningar

När du ska utföra markarbete så som grävning eller schaktning på egen tomt behöver du veta var olika ledningar finns och var din fastighet är ansluten till de allmänna VA-ledningarna. Genom att göra ett lednings- och kabelanvisningsärende, via webbtjänst, kommer ledningsägare inom det aktuella området att nås och kan då återkoppla till dig för ev. utsättning. Du minskar risken för att gräva av andras ledningar och ytterligare kostnader.

Avgiftsskyldighet

Avgiftsskyldighet för fastighetsägaren inträder när Huvudmannen ordnat förbindelsepunkt och informerat fastighetsägaren om detta. Därutöver krävs att fastigheten ligger inom verksamhetsområde för vattenförsörjning, spill- och dagvatten, att fastigheten har behov av en vattentjänst och att behovet inte kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Ibland kan bortledning av dagvatten från en fastighet till den allmänna anläggningen ske utan att förbindelsepunkt upprättats. Har förbindelsepunkt för dagvatten från fastighet inte upprättats, men fastigheten anses i behov av bortledning av dagvatten, inträder avgiftsskyldighet för detta ändamål när Huvudmannen har ordnat de anordningar som behövs för bortledandet och informerat fastighetsägaren om detta.

Juridisk ansvarsfördelning

Den juridiska ansvarsgränsen mellan Huvudmannens allmänna anläggning och fastighetens VA-installation går i förbindelsepunkten. Med förbindelsepunkt menas den punkt där inkoppling av fastighetens ledningar till den allmänna anläggningen ska ske eller har skett.

Kostnadsfördelning

Huvudmannen svarar för alla arbeten och kostnader för den allmänna VA-anläggningen. Fastighetsägaren svarar för alla arbeten och kostnader som kan räknas till fastighetens VA-installation.

En anordning som behövs endast för en eller några få fastigheter, till exempel anordning för tryckstegring av vatten eller pumpning av spillvatten, bekostas av respektive fastighetsägare om inte Huvudmannen bestämt någonting annat.

Inkoppling

Huvudmannen medger inkoppling av fastighetens VA-installation till den allmänna VA-anläggningen när anläggningsavgiften är betald eller då plan för delbetalning har upprättats. Delbetalning beviljas endast om särskilda skäl finns och det inte är en fråga om nybyggnad.

Huvudmannen är enligt vattentjänstlagen inte skyldig att låta en fastighet kopplas eller vara kopplad till den allmänna anläggningen om fastighetens installation har väsentliga brister. Huvudmannen har enligt vattentjänstlagen alltid rätt till tillträde på en fastighet för att kunna undersöka en VA-installation och dess användning.

Samordning

Huvudmannen har enligt vattentjänstlagen i vissa fall rätt att utföra arbetet vid senare tillfälle för att samordningen med andra arbeten inte ska försvåras och för att denne ska kunna följa sin utbyggnadsplan.

Servisledning

Med servisledning menas den ledning som förbinder en byggnad eller en fastighet med en allmän VA-anläggnings ledningsnät. Ansvarsfördelningen delas i den allmänna anläggningens servisdelen och i fastighetens servisdelen vid förbindelsepunkten.

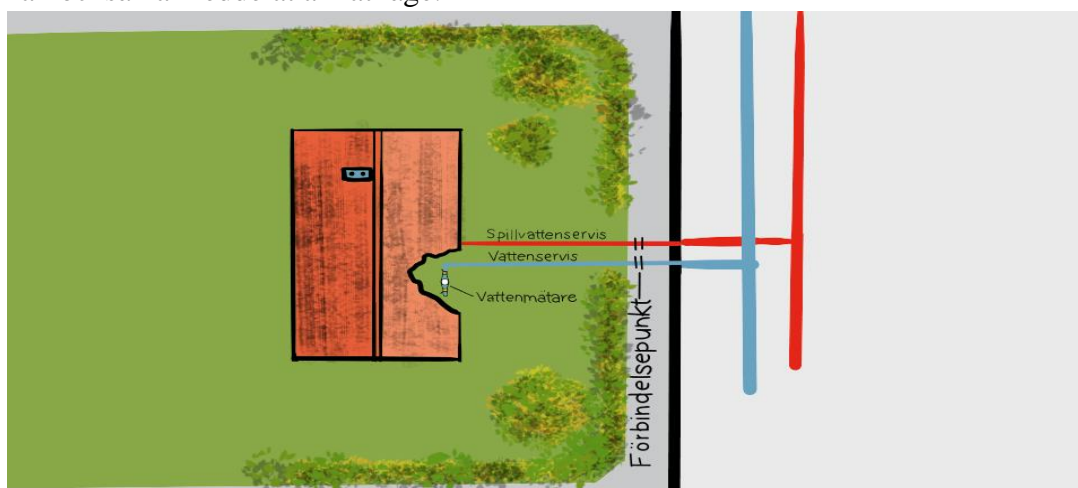
Servisventil

Servisventilen får endast öppnas och stängas av personal från Huvudmannen.

Förbindelsepunktens läge

Förbindelsepunkt är den punkt där fastighetens ledningar ansluter till den allmänna anläggningen.

Det är Huvudmannen som bestämmer den eller de förbindelsepunkter där fastighetens ledningar ska kopplas till den allmänna VA-anläggningen. För varje typ av ledning som ska kopplas till den allmänna anläggningen, till exempel för dricksvatten, spillvatten och dagvatten, ordnas en egen förbindelsepunkt. Dessa ligger vanligtvis nära varandra och i fastighetens omedelbara närhet, mellan 0-0,5 m utanför fastighetsgräns, men Huvudmannen kan också ha meddelat annat läge.

Huvudmannen bestämmer förbindelsepunktens läge efter samråd med fastighetsägaren. Fastighetsägaren ska i god tid anmäla sina eventuella önskemål till Huvudmannen.

När uppgifter om en eller flera förbindelsepunktens läge lämnas för en fastighet anges normalt dimension och planläge för samtliga servisledningingar samt för avloppsserviser även höjdläge.

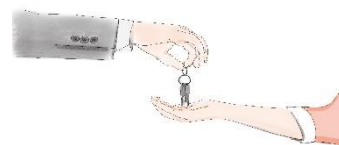
Anmäl ändringar

Fastighetsägaren ska på begäran lämna underlag för avgiftsberäkning. Dessutom ska fastighetsägaren anmäla sådan ändring av VA-installationen eller annat förhållande, så som ändrad tomtyta eller ändrat antal boendeenheter, som enligt taxan kan ha betydelse för avgiftsberäkningen.

Anmäl ägarbyte

Fastighetsägaren ska utan dröjsmål underrätta Huvudmannen när fastigheten övergår till ny ägare samt uppge den nye ägarens namn, adress och tillträdesdag.

Mätarställning ska lämnas vid ägarbytet i det fall mätare finns installerad och kräver manuell avläsning.

Avtal

Om en fastighets VA-förhållanden påtagligt avviker från de förhållanden som i övrigt råder i en allmän VA-anläggnings verksamhetsområde, får Huvudmannen träffa avtal med fastighetsägaren om särskilda villkor för att använda VA-anläggningen.

Avgifter

Som boende i Bengtsfors kommun och ansluten till kommunalt vatten och avlopp är man en del av vårt VA-kollektiv. Det betyder att man tillsammans med andra anslutna gemensamt äger de allmänna VA-anläggningarna. Som huvudman är vårt uppdrag att på ett ansvarfullt sätt förvalta VA-kollektivets pengar, verksamheten finansieras helt av anslutna kunder genom VA-taxan.

Fastighetsägarens avgiftsskyldighet regleras i VA-taxan. VA-taxan innehåller uppgifter om anläggnings-, brukningsavgifter samt om avgifter för vanligen förekommande tjänster som Huvudmannen kan tillhandahålla på fastighetsägarens begäran till exempel servisavstängning. VA-taxan beslutas av kommunfullmäktige och sätter ramarna för hela VA-verksamheten.

I avgiftsfrågor som inte regleras i kommunens taxeföreskrifter kan Huvudmannen teckna avtal med fastighetsägare och andra avgiftsskyldiga.

Flytt av förbindelsepunkt

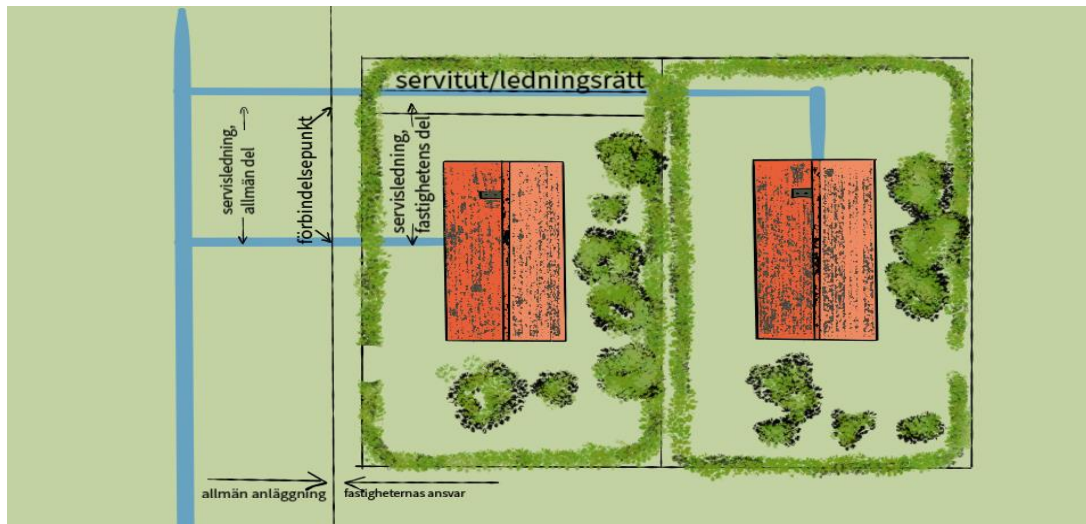
Om fastighetsägaren vill ha en ny förbindelsepunkt i stället för den befintliga, och Huvudmannen efter inkommen ansökan går med på detta, får fastighetsägaren bekosta den nya servisledningens allmänna del samt bortkopplingen av den tidigare servisledningens allmänna del.

Om Huvudmannen vill upprätta en ny förbindelsepunkt i stället för den befintliga, ska Huvudmannen ersätta fastighetsägaren för de kostnader som uppstår med den nya servisledningens och inkoppling av denna.

Ett skäligt avdrag med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick bör göras i båda fallen.

Skafttomt och oäkta skafttomt

För en skafttomt ansluter fastighetsägaren sina egna ledningar till de allmänna ledningarna via tomtens skaft, i fastighetsgräns.

För en oäkta skafttomt ansluter fastighetsägaren sina egna ledningar till de allmänna ledningarna över annans mark. Det bör upprättas ett servitut på den fastighet där ledningarna dras över tomt fram till förbindelsepunkt på den allmänna ledningen.

Går en allmän ledning genom en fastighet blir förbindelsepunkten för fastigheten placerad i den allmänna ledningens omedelbara närhet.

Två eller flera fastigheter har gemensam ledning fram till förbindelsepunkt. Respektive fastighet äger enskilt sin ledning fram till den gemensamma ledningen. Det bör upprättas ett servitut för den gemensamma ledningen på den fastighet där ledningarna dras över tomt fram till förbindelsepunkten på den allmänna ledningen.

Undvika olägenheter

En allmän VA-anläggning ska användas så att det inte uppkommer olägenhet för Huvudmannen eller någon annan. Det får inte uppstå svårigheter för Huvudmannen att uppfylla kraven från miljö- och hälsoskyddssynpunkt eller att i övrigt uppfylla sina åligganden enligt lag eller annan författning eller enligt avtal. Fastighetsägare ansvarar för att VA-installationen, även sådan som inte kräver bygglov, anordnas och utförs så att den uppfyller kraven i Boverkets byggregler.

Huvudmannen har rätt att undersöka VA-installationen och dess användning.

Påträffas allvarliga brister är fastighetsägaren skyldig att rätta till dessa så att det inte uppkommer olägenheter för Huvudmannen eller någon annan. Om så inte sker är Huvudmannen inte skyldig att låta fastigheten kopplas eller vara kopplad till den allmänna anläggningen.

Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen

Skyldighet att leverera dricksvatten

8 § Huvudmannen är endast skyldig att leverera vatten av dricksvattenkvalitet för normal hushållsanvändning. Huvudmannen garanterar inte att ett visst vattentryck eller en viss vattenmängd per tidsenhet alltid kan levereras.

9 § Vatten som levereras genom en allmän VA-anläggning får utnyttjas för energiutvinning endast om huvudmannen efter ansökan skriftligen medger detta.

Dricksvattnets kvalitet, tryck och mängd

Dricksvatten levereras till kommuninvånarna från kommunens sex vattenverk. Huvudmannen har bara skyldighet att leverera vatten för hushållsändamål till anslutna fastigheter inom verksamhetsområdet. Vattnet ska vara av dricksvattenkvalitet enligt Livsmedelsverkets föreskrifter. Både råvatten och dricksvatten kontrolleras kontinuerligt.

Varmvatten klassas inte som livsmedel och uppfyller därför inte livsmedelsverkets krav och bör därför vare sig drickas eller användas till matlagning.

Ändamålet med en allmän VA-anläggning är i första hand att tillgodose hälsoskyddets och miljöns intressen. En användare kan därför inte med stöd av vattentjänstlagen kräva att få använda vatten som levereras genom den allmänna vattenanläggningen för energiutvinning. För att säkerställa att den allmänna vattenanläggningen inte utnyttjas för energiutvinning i sådan omfattning att leveranssäkerheten för vatten för andra ändamål äventyras, bör i sådana fall avtal träffas mellan Huvudmannen och fastighetsägaren. Ett sådant avtal bör endast avse en begränsad period efter vilken det kan sägas upp.

Vattentorn finns i några av våra tätorter för att där skapa buffert och jämna ut vattentrycket i ledningarna och leverera dricksvatten när det behövs. I de samhällen som har vattentorn eller reservoarer, bestäms nivån och avståndet till ditt närmsta vattentorn vilket tryck det blir i vattenledningen in till din fastighet. Vattentrycket varierar därför för olika delar av kommunen. 10 m ö h ger 1 bar eller 100 kPa.

Det finns inget garanterat vattentryck från kommunalt vatten, men normalt tryck för hushåll är mellan cirka 3 och 5,5 bar. Om hela huset har lågt tryck kan du behöva kontakta Huvudmannen för att utreda orsaken. Vid för lågt tryck kan det behöva installeras en tryckstegringslösning. Om bara vissa kranar har lågt tryck kan det bero på igensatta silar i kranarna eller stängda ventiler dvs felsökning.

Anordning som behöver endast för en eller några få fastigheter, t.ex. anordning för tryckstegring av vatten, bekostas av vederbörande fastighetsägare som inte Huvudmannen bestämt annat.

Begränsning av vattenleverans

10 § Huvudmannen får tillfälligt begränsa eller avbryta vattenleveransen när denne bedömer att det är nödvändigt för att förebygga miljö-, person- eller egendomsskada och för underhåll, ändring, kontroll eller annan sådan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar.

Vid begränsad vattentillgång är fastighetsägaren skyldig att reducera sin vattenförbrukning enligt huvudmannens anvisningar.

Vid planlagt leveransavbrott ska huvudmannen på lämpligt sätt meddela fastighetsägaren om detta.

Huvudmannen har rätt att begränsa eller stänga av vattenleveranserna för att förebygga skada samt vid reparationer, tillsyn och liknande omständigheter. I första hand begränsas fastighetsägarens rätt till vattenuttag för annat ändamål än hushållsförbrukning.

Vid begränsad vattentillgång är fastighetsägaren skyldig att minska sin vattenförbrukning efter anvisningar från Huvudmannen. Detta kan i vissa fall avse både vatten i naturen och begränsad tillgång av tekniska eller kapacitetsmässiga orsaker. Begränsning ska inte vara mer omfattande än nödvändigt och kan innebära att dricksvatten endast får användas till mat, dryck och personlig hygien.

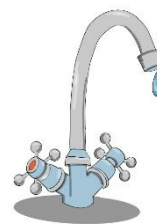
Vid planerat leveransavbrott informerar Huvudmannen fastighetsägarna om detta på lämpligt sätt, till exempel genom sms eller skriftligt meddelande. Vid en mer omfattande akut avstängning kan information ges till exempel genom sms, via hemsida eller lokalradio.

Vattenavstängning

Har fastighetsägaren försummat att betala VA-avgift eller på annat sätt försummat sina skyldigheter enligt vattentjänstlagen och om försummelsen är väsentlig, har Huvudmannen rätt att stänga av vattentillförseln till fastigheten. Avstängning måste föregås av en skriftlig uppmaning från Huvudmannen och får inte medföra risk för människors hälsa. En väsentlig försummelse kan till exempel vara en läckande ledning inne på fastigheten eller bevattning vid införd bevattningsförbud.

Fastighetsägaren ska betala avgift enligt taxa för såväl avstängning som öppning av servisventil.

Byggvatten

Vid behov av byggvatten eller avloppstjänst vid byggnation lämnas en skriftlig ansökan för denna tillfälliga anslutning till Huvudmannen som anvisar lämplig inkopplingspunkt.

Önskas en speciell servis för byggvatten tas verklig kostnad ut för både upprättande av servis och för att ta bort denna tillfälliga servis då bygget är klart. Tillfällig tappning av vatten tas från vattenkiosk. Tillfällig avtappning från brandpost får endast ske om Huvudmannen skriftligen tillåtit detta.

Andra vatteninstallationer

Växling från en försörjningsanläggning till en annan, till exempel att växla från den allmänna anläggningen till egen brunn, får endast vara möjligt om den allmänna anläggningen är skyddad med ett fritt luftgap ("bruten förbindelse"), alternativt efter demontering och förnyad montering av rör och rördelar som godkänts av Huvudmannen.

Dricksvatten för andra ändamål

Vatten används även för andra ändamål än hushåll, till exempel i industrier och ibland också som energikälla. Industrier eller andra verksamheter med stor vattenförbrukning, särskilda kvalitetskrav eller som kräver stora flöden kan inte utan vidare räkna med att Huvudmannen ska klara sådana behov om inte detta särskilt avtalats. Vid behov av vatten utöver normal hushållsanvändning behöver fastighetsägaren göra en anmälan till Huvudmannen som sedan bedömer om medgivande kan ges.

Det förekommer att fastighetsägare önskar ansluta en sprinklerinstallation till den allmänna vattenförsörjningsanläggningen. Ändamålet med en allmän vattenförsörjningsanläggning är i första hand att betjäna bostadsbebyggelse och annan bebyggelse med vattentjänster med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Detta innebär att en fastighetsägare inte med stöd av vattentjänstlagen kan kräva att få ansluta en sprinklerinstallation. Om vattenförsörjningsanläggningen har tillräcklig kapacitet och det i övrigt inte bedöms påverka den allmänna VA-anläggningens funktion och säkerhet, har Huvudmannen möjlighet att efter överenskommelse medge anslutning av sprinkler. Sådan anslutning regleras genom avtal i vilket framgår förutsättningar för anslutningen, fastighetsägarens skyldigheter och de avgifter denne ska betala. Om en sådan anslutning innebär merkostnader för Huvudmannen för anpassning av anläggningen till denna extra tjänst, till exempel uppdimensionering av ledningar, ska fastighetsägaren stå för dessa kostnader.

Vattenmätare

11 § Om vattenförbrukningen hos en fastighetsägare ska fastställas genom mätning tillhandahåller huvudmannen vattenmätare som förblir huvudmannens egendom.

Huvudmannen bestämmer antalet mätare och vilken typ av mätare som ska användas.

Fastighetsägaren ska bekosta de anordningar som behövs för uppsättning av mätare och sammankoppling med VA-installationen i övrigt.

Vattenmätarens plats ska vara godkänd av huvudmannen. Huvudmannen bestämmer om en tidigare godkänd plats behöver ändras.

Huvudmannen har rätt att kostnadsfritt disponera vattenmätarens plats och har ensam befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och fråkoppla mätaren.

Fastighetsägaren är skyldig att skydda mätaren mot frost, skadlig värmepåverkan och annan skada.

Vattenförbrukningen hos fastighetsägare fastställs genom mätning, om inte Huvudmannen bestämmer annat. Huvudmannen bestämmer antalet mätare och vilken typ av mätare som ska användas samt tillhandahåller och installerar vattenmätaren och är dess ägare.

Vattenmätaren visar hur mycket vatten du använder i fastigheten. Huvudmannen tillhandahåller vattenmätaren och vi sätter även upp den och tar ned den vid byte.

För er som har digital vattenmätare, är den fjärravläst och drivs av ett batteri med lång livslängd. Den behöver inte strömförsörjas med någon fast elinstallation. Har du en digital vattenmätare, skickas mätarställningen automatiskt till oss regelbundet. Har du en analog vattenmätare måste du själv läsa av vattenmätaren och rapportera till oss.

Ta för vana att läsa av vattenmätaren regelbundet, både om du har digital eller analog mätare. Jämför verklig förbrukning mot det som står på fakturan.

Du kan snabbare upptäcka stora förändringar på förbrukning och på så sätt undvika både skador och onödiga kostnader. Ökad förbrukning innebär också motsvarande förändring på fakturan.

Fastighetsägaren är skyldig att upplåta plats för mätaren samt lämna Huvudmannen tillträde till fastigheten när vattenmätaren behöver kontrolleras, tas ned eller sätts upp.

Har en plats för mätare utförts innan placeringen godkänts av Huvudmannen, är fastighetsägaren, om Huvudmannen kräver det, skyldig att svara för och bekosta ändringen så att mätarens plats kan godkännas av Huvudmannen.

Huvudmannen bestämmer även om en tidigare godkänd mätarplats behöver ändras.

Vid misstanke om att vattenmätaren visar fel är det Huvudmannen som låter undersöka den. Vattenmätaren kan undersökas antingen om Huvudmannen anser att det är nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det. Undersökningen ska bekostas av fastighetsägaren, om denne begärt undersökningen och mätaren godkänns. I annat fall bekostar Huvudmannen undersökningen.

Vid undersökning av mätaren bestäms felvisningen i två kontrollpunkter enligt myndigheten SWEDAC's föreskrifter om vatten- och värmemätare. Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har Huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar Huvudmannens beslut efter genomförd undersökning av mätaren eller Huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära rättslig prövning av frågan hos mark- och

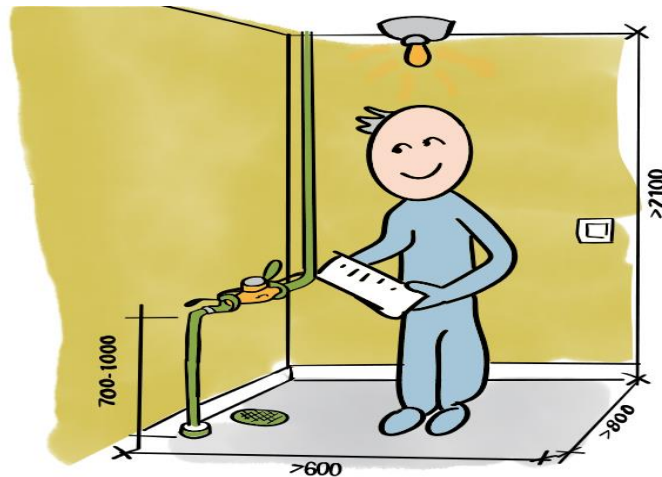
miljöödomstolen. Fastighetsägare ska ha översyn över vattenmätaren och skydda den mot skada, till exempel mot frost samt mot återströmning av varmvatten och annan skadlig värmepåverkan. Om så inte sker och mätaren skadas, ska fastighetsägaren ersätta Huvudmannen kostnaden för att åtgärda eller byta mätaren.

Fastighetsägare som önskar att vattenmätaren tillfälligt tas ned på grund av frostrisk eller annan orsak ska anmäla detta till Huvudmannen, som mot ersättning tar ner och sätter tillbaka mätaren.

Vid nyinstallation gäller kraven fullt ut. Vid utbyte till digital vattenmätare, där mätarplatsen behöver anpassas inför bytet godtar vi vissa avsteg från ovan rekommendationer. Om du fortfarande är osäker på om mätarplatsen följer våra krav, kan du skicka in bild till oss eller kontakta oss för råd.

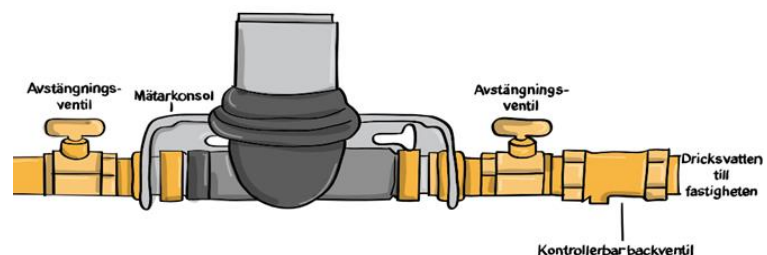
Rekommendation när det gäller vattenmätarplats:

Mätarplatsen ska utformas enligt:

- Det ska finnas en vattenmätarkonsol som ser till att mätaren är fastmonterad i väggen
- Vattenmätarkonsolen ska vara försett med en skjutbar hylsa
- Det ska finnas två avstängningsventiler, en på varje sida om mätaren
- Det ska finnas backventil efter mätaren, alternativt installeras en vattenmätare med inbyggd backventil

För att Huvudmannen ska kunna kontrollera och byta vattenmätaren på ett säkert sätt, behöver mätaren vara uppsatt på rätt sätt. Huvudmannen äger vattenmätaren men du som fastighetsägare ansvarar för de anordningar som finns runt mätaren. Se till att utrymmet runt mätaren är fritt från hinder så att mätarbyte kan genomföras.

Inför vattenmätarbyte behöver mätarplatsen i din fastighet vara ordentligt förberedd. En av förberedelserna är att du ser till att mätarplatsen är anpassad efter branschkraven och att ventilerna är täta.

Vi rekommenderar att du kontaktar en VVS-entreprenör om din mätarplats behöver åtgärdas.

Utdömd mätarplats

Om din mätarplats inte uppfyller kraven inför installationen av den nya vattenmätaren så ansvarar du som fastighetsägare för att bekosta de åtgärder som krävs för att den ska bli godkänd. Om din mätarplats inte uppfyller kraven eller om mätarbytet hindras av någon annan anledning, så riskerar du att bli skyldig att betala en avgift.

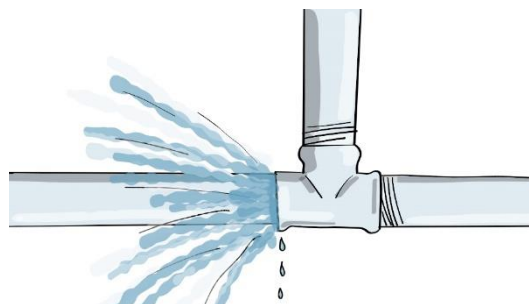
Vattenläckor i fastigheten

Om vattenmätaren registrerar ett omotiverat högt flöde kan vattenläcka misstänkas. Orsaken till hög vattenräkning kan vara läckande kran, rinnande toalett samt läckor i servisledningen vilket kan leda till stora vattenförluster.

Om läckan uppstår före vattenmätare kommer ingen ökning i förbrukningen att uppmärksammas.

Därför är det viktigt att lyssna efter eventuella läckljud både vid vattenmätaren och vid

servisventilen. Det kan visas på markytan i form av fuktfläckar, sättningar m.m.

Om vattenläcka upptäcks måste den snarast åtgärdas.

Här nedan visas hur små droppar kan vara stora och dyra vattenmängder:

Läckans diameter	Motsvarande tappning	Läckans storlek
Femkrona, 27,5 mm	Spolning ur brandpost	315 000 m ³ /år
Penna, 8,7 mm	Badkarstappning	31 000 m ³ /år
Tändsticka, 2,3 mm	Disksköljning	3 000 m ³ /år
Grov synål, 0,9 mm	Tunn stråle	300 m ³ /år
Sytråd, 0,3 mm	Tät droppning	32 m ³ /år

Reduktion av VA-avgift

Huvudprincipen är att du som fastighetsägare är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten.

Fastighetsägaren ansvarar även för regelbundna kontroller av fastighetens VA-installationer, till exempel tappställen och toaletter. Gäller både helårsboende och delårsboende.

Har du haft en dold läcka kan du ha rätt till reduktion av överförbrukningen (dvs. prisavdrag på grund av det dolda vattenläckaget). Med dold läcka räknas inte rinnande toaletter, droppande kranar, säkerhetsventiler som läcker på varmvattenberedaren, spricka i vattenmätaren p.g.a. brist i egen kontroll etc. Det måste vara ett läckage som man inte kan se med blotta ögat.

Vattenförbrukningen delas upp i två delar, en **normal förbrukningsdel** och en **överstigande förbrukningsdel**. Normal förbrukning bestäms till den högsta normala förbrukningen under de tre senaste åren.

I de fall då en fastighets vattenförbrukning kommit att överstiga den normala förbrukningen kan Huvudmannen medge reducering av avgiften, med 50% av all överförbrukning, om följande villkor är uppfyllda:

- Läckaget har varit dolt
- Vidare måste fastighetsägaren lämna in en skriftlig begäran om reducering med ett intyg från VVS-företag eller likvärdig dokumentation om att skadan är åtgärdad och hur detta genomförts. VA-avdelningens personal ska medges tillträde till fastigheten för kontroll av utförd åtgärd
- Kompletta ifylld reduktionsansökan
- Överförbrukningen uppgår till minst 100 m³/år
- Överförbrukningen är minst 50% av normalförbrukningen

Dosering av tvätt och diskmedel

Doseringsmängd av tvätt- och diskmedel är beroende av vattnets hårdhet. Hårt vatten kräver hög dosering medan ett mjukt vatten kräver en låg dosering.

Hårdheten inom Huvudmannens vattenområden är:

- Gustavsfors och Bäcke-fors ca 2⁰d H, dvs. mjukt till mycket mjukt, använd minsta dosering som anges på förpackningen på tvätt och diskmedel
- Bengtsfors, Skåpafors, Billingsfors, Dals Långed, Lästvik ca 4⁰d H, mjukt, lågdosering
- Ödskölt ca 5⁰d H, medelhårt, normal dosering

Missfärgat vatten

Delar av våra dricksvattenledningar är av järn.

Vid driftstörningar på ledningsnätet eller i fastigheten, exempelvis vid vattenläckor, motionering av kranar eller brandvattenuttag, ökar vattenhastigheten i ledningen och rost från insidan av röret lossnar och missfärgar vattnet. Vattnet blir brunt men är inte hälsofarligt. Oftast hjälper det att spola så att vattnet klarnar igen, om inte så kontakta Huvudmannen för hjälp.

Användning av den allmänna spillvattenanläggningen

Skyldighet att ta emot spillvatten

12 § Huvudmannen är inte skyldig att ta emot spillvatten vars beskaffenhet mer än oväsentligt avviker från spillvatten från bostäder (hushållspillvatten).

Huvudmannen kan i enskilda fall medge utsläpp i den allmänna anläggningen av spillvatten med annan beskaffenhet än som anges i första stycket vad gäller arten eller halten av ingående ämnen. Huvudmannen bestämmer de villkor som ska gälla för utsläppet.

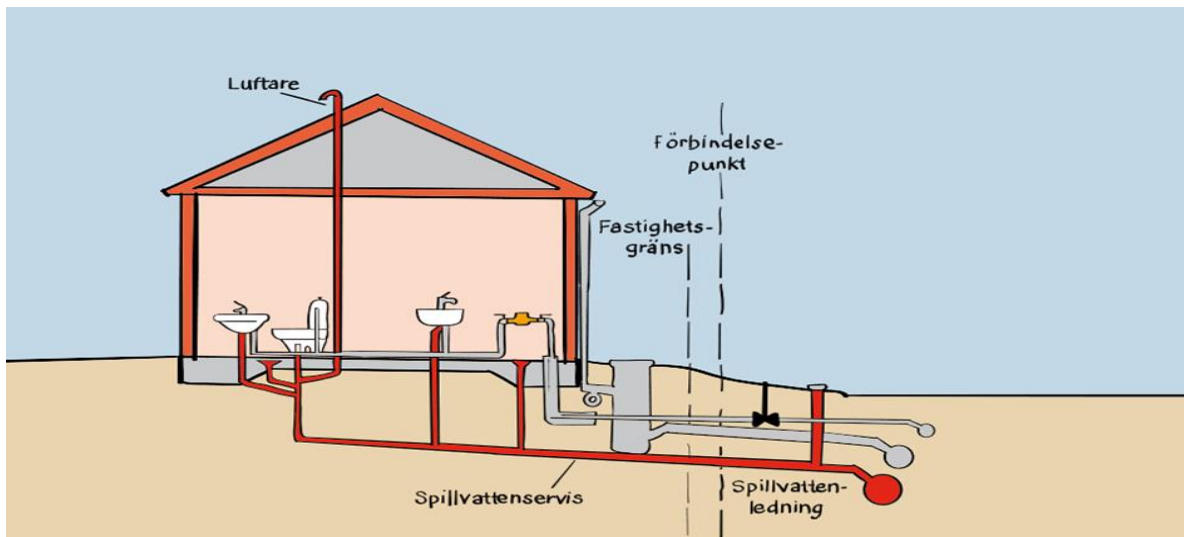
Spillvatten

Huvudmannen är skyldig att ta emot avloppsvatten från anslutna fastigheter inom verksamhetsområdet om inte behovet kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Verksamhetsområdet kan avse enbart spillvatten, enbart dagvatten eller såväl spill- som dagvatten.

Med spillvatten menas förorenat vatten från hushåll, industriell tillverkningsprocess, arbetsplats, serviceanläggning m.m.

I enighet med Boverkets författningssamling (BFS 2 006:12) avsnitt 6:641 ska spillvatten innehållande mer än obetydliga mängder skadliga ämnen behandlas eller avskiljare installeras. Riktlinjerna i KFVA har även stöd i vattentjänstlagen §§ 21, 22 om att den allmänna VA-anläggningen inte får tillföras några ämnen som kan skada reningsprocessen, ledningsnätet eller anläggningen i övrigt.

Krav på spillvattnets innehåll och egenskaper

13 § Fastighetsägaren får inte tillföra spillvattnet lösningsmedel, avfettningsmedel, färg, olja, bensen eller annan petroleumprodukt, fett i större mängd, läkemedel, sura, frätande, giftiga eller andra miljöfarliga ämnen och inte heller vätska, ämnen eller föremål som kan orsaka stopp, avlagring, korrosion, vidhäftning, gasbildning eller explosion. Exempelvis är det förbjudet att tillföra spillvattnet våtservetter eller andra sanitetsprodukter än toalettpapper.

Ånga eller varmvatten med högre temperatur än 45 °C får inte tillföras spillvattenanläggningen i förbindelsepunkten.

Utsläpp av sådant slag som anges i första och andra stycket ska omedelbart anmälas till huvudmannen.

Fastighetsägaren får inte tillföra den allmänna anläggningen spillvatten från köksavfallskvarn utan huvudmannens skriftliga medgivande.

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot spillvatten som mer än oväsentligt avviker från hushållspillvatten. Fett, giftiga vätskor eller andra miljöfarliga ämnen kan medföra skador på ledningsnät eller påverka reningsprocessen, slammet eller recipienten.

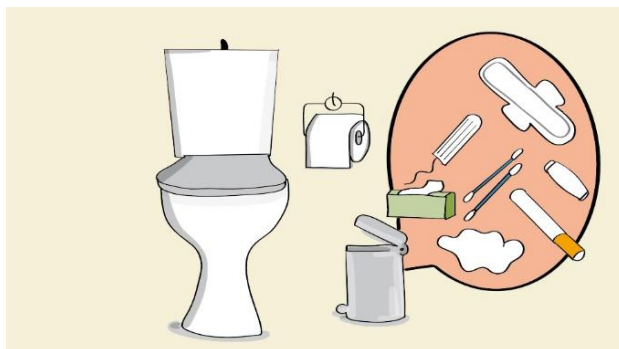
För att få släppa ut sådant spillvatten i det allmänna ledningsnätet förutsätts att avtal upprättats. Huvudmannen är inte heller skyldig att ta emot spillvatten om behovet av avledning kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Bensin-, olje- och fettavskiljare samt sand- och slamfång i gårdsbrunnar och liknande anordningar ska kontrolleras och tömmas regelbundet så att de fyller avsedd funktion.

För fettavskiljare bör kraven enligt europainorm SS EN 1825 uppfyllas och för oljeavskiljare europainorm SS EN 858. Spillvatten från köksavfallskvarn får som huvudregel inte tillföras den allmänna VA-anläggningen.

Vid borring för installation av bergvärmepumpar uppstår så kallat borrhax (krossat berg/grus). Avloppsvatten som innehåller borrhax får inte tillföras den allmänna avlopps- eller dagvattenanläggningen då det orsakar hård beläggning och ett sediment på insida av ledningar och brunnar.

Fastighetsägare är även skyldig att till Huvudmannen anmäla verksamhet som kan inverka på spillvattnets sammansättning.

Energiutvinning

14 § Fastighetsägare som avser utnyttja spillvatten för energiutvinning ska anmäla till huvudmannen innan sådant vatten börjar släppas till den allmänna spillvattenanläggningen.

Energiutvinning ur spillvatten får inte ske så att temperaturen i utsläppt spillvatten understiger temperaturen i det av huvudmannen levererade dricksvattnet.

Huvudmannens rätt att tillfälligt begränsa användningen

15 § Huvudmannen har rätt att tillfälligt begränsa fastighetsägarens möjlighet att använda spillvattenanläggningen när huvudmannen bedömer att det är nödvändigt för att förebygga miljö-, person- eller egendomsskada samt för underhåll, ändring, kontroll eller annan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar.

Vid planlagt driftsavbrott ska huvudmannen på lämpligt sätt meddela fastighetsägaren om detta.

Dag- och dränvatten får endast tillföras avsedd ledning

16 § Det är förbjudet att tillföra dag- och dränvatten till en allmän ledning som inte är avsedd för sådant ändamål.

Huvudmannen får skriftligen medge undantag från förbudet, om det finns särskilda skäl.

17 § Om dag- och dränvatten avleds från en fastighet till en spillvattenförande ledning får fortsatt tillförsel av sådant vatten inte ske från det datum som huvudmannen bestämmer, efter det att;

- särskild förbindelsepunkt för dag- och dränvatten har ordnats och fastighetsägaren har underrättats om detta

- huvudmannen vidtagit åtgärder för bortledning av dag- och dränvatten som inte sker genom en förbindelsepunkt och meddelat fastighetsägaren om att sådana åtgärder har vidtagits.

Huvudmannen får vid behov medge anstånd med att avbryta tillförseln eller medge undantag från förbudet om det finns särskilda skäl.

18 § Har särskild förbindelsepunkt för dag- och dränvatten inte ordnats får huvudmannen ändå förbjuda tidigare tillåten tillförsel av sådant vatten till spillvattenförande ledning om;

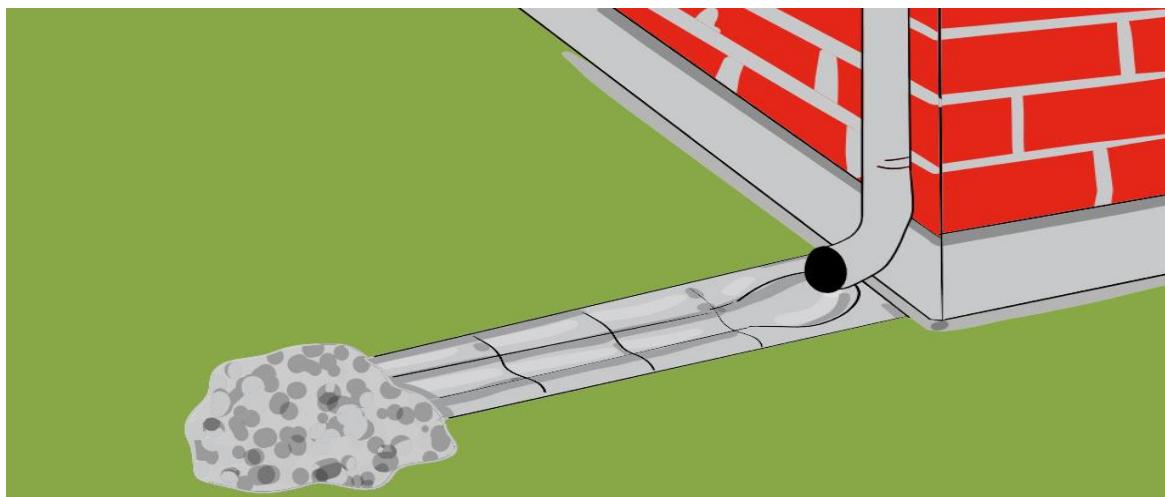
- avledning kan ske ändamålsenligt på annat sätt
- huvudmannen i skälig omfattning ersätter fastighetsägaren dennes kostnader för nödvändig omläggning.

Tillfälliga flöden av ex. regnvatten, smältvatten, spolvatten och framträngande grundvatten benämns gemensamt för dagvatten. Detta vatten kan rinna från tak, vägar, stenlagda och asfalterade ytor.

Dränvatten är sådant vatten i marken som genom ex. dränering avleds för att hålla källarutrymmen torra och minimera risken för översvämning och andra skador på fastigheten.

Dag- och dränvatten från bostadsområdet är inte förorenat så att det behöver renas i något av våra avloppsreningsverk och får inte tillföras allmän ledning som inte är avsedd för det ändamål, om inte vi av särskilda skäl skriftligen medgivit undantag.

Det är du som fastighetsägare som ansvarar för att ta hand om det dagvatten som bildas inom din fastighet och du ansvarar för att VA-installationen inom din fastighet är korrekt utförd. Krav på att vara rätt ansluten av stuprännor och dränering gäller alla fastighetsägare inom verksamhetsområdet.

Om det finns en utbyggd dagvattenledning i gatan är det inte tillåtet att fortsätta ha ditt dagvatten från fastigheten kopplad till spillvattenledningen (avloppet) i gatan.

Om det inte finns en utbyggd dagvattenledning i gatan behöver du göra en lokal lösning av omhändertagandet av dag- och dränvatten inom din fastighet, s.k. LOD.

Fastighet som används till annat än bostad

19 § En fastighetsägare som helt eller delvis använder eller upplåter en fastighet för annat än bostadsändamål ska informera huvudmannen om sådan verksamhet som kan påverka beskaffenheten hos spillvattnet från fastigheten. Fastighetsägaren ska bekosta de provtagningar, analyser och utredningar som huvudmannen bedömer vara nödvändiga för kontroll av spillvattnet.

Huvudmannen har rätt att kräva att fastighetsägaren för journal över verksamhet som inverkar på spillvattnets innehåll och kontrollerar spillvattnet genom provtagningar och analyser. Huvudmannen får ange hur journalföring och provtagning ska göras.

Med hänsyn till kraven på åtgärder för att hindra vattenförorening är det nödvändigt för Huvudmannen att, för fastigheter som används till annat än bostad, ha en noggrannare kontroll av vad som avleds till den allmänna spillvattenanläggningen. Fastighetsägaren är därför skyldig att lämna uppgift om arten och omfattningen av sådan verksamhet inom fastigheten som kan inverka på spillvattnets innehåll.

Provtagningar och analyser som Huvudmannen anser nödvändiga för kontroll av sådant spillvatten bekostas av fastighetsägaren eller genom denne av företag, rörelse eller verksamhet som avleder spillvattnet. Kostnaden för sådan kontroll kan också ingå i särskild industriavloppstaxa.

Huvudmannen kan kräva att fastighetsägaren själv, enligt Huvudmannens anvisningar och på det sätt och i den omfattning Huvudmannen bestämmer, ska föra journal över verksamheten och själv utöva kontroll av spillvattnets innehåll.

Industrier måste samråda med Huvudmannen

Fastighetsägare som använder eller avser att använda den allmänna spillvattenanläggningen och som avser att ansöka om prövning av avloppsutsläpp enligt miljölagstiftningen ska samråda med Huvudmannen.

Fettavskiljare

Fett som släpps ut i avloppet skapar stora problem. Fettet stelnar och fastnar på väggarna i avloppsledningarna där det orsakar stopp i avloppssystemet. I olyckliga fall kan sådana avloppsstopp leda till källaröversvämning. Höga halter av fett i avloppsvattnet har dessutom en negativ inverkan på reningen vid avloppsreningsverken.

Verksamheter som måste installera fettavskiljare är storkök, restauranger, hotell, pizzerior, gatukök, charkuterier, bagerier m.fl.

Dessutom måste avskiljarens tekniska utformning godkännas av VA-ansvarig, som också kan ge råd om placering och storlek. Som underlag för sin bedömning måste VA-ansvarig i god tid innan fettavskiljare installeras ha en omgång ritningar över installationen.

När fettavskiljaren är installerad företar VA-verksamhet en besiktning på platsen för att kontrollera att installation är utförd på rätt sätt.

Fettavskiljare måste, för att fungera, tömmas och rengöras efter behov dock minst en gång per år. Saknas abonnemang för tömning av fettavskiljaren ordnar Huvudmannen den obligatoriska tömningen på ägarens bekostnad.

Det är Huvudmannen som avgör om dessa speciella åtgärder av spillvattenrening från yrkesmässig verksamhet behövs, innan vattnet når det allmänna avloppsnätet.

Har du fler frågor angående fettavskiljare kontakta Huvudmannen.

Biltvätt

Vid biltvätt avlägsnas oljerester och tungmetaller som sitter på fordonet. Vi hänvisar till att man tvättar bilen i tvätthallen eller gör-det-själv-hallen där det finns en mindre reningsanläggning som tar hand om smutsvattnet.

Om man trots det vill tvätta bilen hemma, gör det på gräsmatta eller grusad yta och tvätta med biologiskt nedbrytbara tvättmedel. Marken filtrerar smutsvattnet innan det kommer till vattendraget.

Vatten från fordonstvätt får inte hamna i gatans brunnar. Då rinner det smutsiga vattnet direkt ut i våra sjöar.

Verksamheter som ska installera olje- och/eller slamavskiljare är anläggning för fordonstvätt, bensinstationer, lager och garage med golvbrunn, parkeringsplatser och verkstäder.

Lätt tryckavloppssystem (LTA-system)

20 § Vid anslutning till ett allmänt lätt tryckavloppssystem (LTA-system) tillhanda håller huvudmannen LTA-pumpenhet som förblir dennes egendom. Huvudmannen bestämmer antalet pumpenheter och vilken typ av pumpenhet som ska användas samt svarar för installationen. Fastighetsägaren ska bekosta de anordningar som behövs för att sammankoppla pumpenheten med VA-installationen i övrigt.

Enhetens plats ska bestämmas av huvudmannen, som har rätt till kostnadsfri upplåtelse av platsen och som ensam har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och fråkoppla enheten.

Fastighetsägaren är skyldig att skydda enheten mot frost och annan skada samt svara för dess elförsörjning.

En allmän spillvattenanläggning utförs normalt så att fastigheterna kan ansluta sina servisledningar och nyttja anläggningen utan att det krävs särskilda anordningar för fastigheten. Detta är dock inte alltid möjligt. Topografiska förhållanden kan exempelvis göra det omöjligt att avleda spillvatten med självfall till den allmänna anläggningen. Då krävs att pumpar installeras för att anläggningen ska kunna nyttjas på avsett vis.

Ett så kallat LTA-system (lätt tryckavloppssystem) består av små pumpenheter, ofta en per fastighet, som i de flesta fall placeras inne på fastigheten i anslutning till den bebyggelse som ska betjänas av systemet.

Huvudmannen tillhandahåller pumpenhet inklusive pumpbrunn trots att pumpenheten oftast placeras inne på fastigheten. Pumpenhetens plats bestäms av Huvudmannen. Huvudmannen äger pumpenheten och ansvarar för förnyelse av denna. Fastighetsägaren bekostar grävning av pumpgrop, dragning av elledning samt de anordningar som behövs för att sammankoppla pumpen med VA-installationen i övrigt. Fastighetsägaren svarar för och bekostar elförsörjningen för drift av pumpen och eventuell uppvärmning av servisledningen fram till förbindelsepunkten.

I det fall det endast rör sig om fastighet utanför verksamhetsområdet som behöver LTA-system, får fastighetsägaren själv stå för samtliga kostnader.

Vad som ovan sägs om LTA-system och pumpenheter gäller även för motsvarande anordningar (ventilbrunn) i samband med avledning med självfall till ett allmänt vakuumsystem.

Användning av den allmänna dagvattenanläggningen

Skyldighet att ta emot dag- och dränvatten

21 § Huvudmannen är inte skyldig att ta emot dag- och dränvatten från fastigheter av en sådan beskaffenhet eller mängd att den allmänna VA-anläggningen eller huvudmannen orsakas skada eller olägenhet, att huvudmannen får svårt att uppfylla sina skyldigheter eller att användningen på annat sätt strider mot 21 § vattentjänstlagen.

22 § Fastighetsägaren får inte tillföra dagvattenanläggningen lösningsmedel, avfettningsmedel, färg, olja, bensin eller annan petroleumprodukt, fett i större mängd, läkemedel eller sura, frätande eller giftiga ämnen och inte heller vätska, ämnen eller föremål som kan orsaka stopp, avlagring, korrosion, vidhäftning, gasbildning eller explosion.

Dagvatten som avleds till den allmänna VA-anläggningen får dessutom inte innehålla större mängder av partiklar, näringsämnen, tungmetaller, vägsalt eller andra miljöfarliga ämnen.

Ånga eller varmvatten med högre temperatur än 45 °C får inte tillföras den allmänna anläggningen.

Fastighetsägaren får inte tillföra den allmänna VA-anläggningen dagvatten i sådan mängd att anläggningen eller huvudmannen orsakas skada eller olägenhet eller att huvudmannen får svårt att uppfylla sina skyldigheter.

Utsläpp i strid med förbuden i andra och tredje stycket ska omedelbart anmälas till huvudmannen.

Med dagvatten menas tillfälligt, avrinnande vatten på ytan, mark eller konstruktion t.ex. regnvatten, smältvatten eller framträngande grundvatten.

Huvudmannen är skyldig att ta emot dagvatten från anslutna fastigheter inom verksamhetsområdet om inte behovet kan tillgodoses bättre på annat sätt. I vissa fall kan avledning till en så kallad LOD-anläggning (LOD = lokalt omhändertagande av dagvatten) på den enskilda fastigheten innebära sådan fördel. LOD kan till exempel innebära att dag- och eller dränvatten avleds till ett så kallat perkolationsmagasin (stenkista) på den egna tomten eller att vattnet sugs upp av omgivande gräsytor. Fastighetsägare kan även i vissa fall leda sitt dagvatten direkt till en vattenförekomst.

Med dag- och dränvatten likställs allt avloppsvatten som Huvudmannen bedömer inte ska avledas till spillvattenförande ledning. Vid behov kan fastighetsägaren rådgöra med Huvudmannen.

Dagvattnets beskaffenhet och mängd

Det följer av vattentjänstlagen att Huvudmannen inte är skyldig att ta emot en obegränsad mängd dagvatten och inte heller en obegränsad mängd föroreningar i dagvatten från fastigheter.

Skyldigheten omfattar inte att ta emot dagvatten av en sådan beskaffenhet eller mängd att den allmänna VA-anläggningen eller Huvudmannen orsakas skada eller olägenhet, att Huvudmannen får svårt att uppfylla sina skyldigheter eller att användningen på annat sätt strider mot lagen.

Vad som innebär skada eller olägenhet varierar och beror exempelvis på om den allmänna anläggningen har utformats enbart med öppna lösningar eller med ledningsnät anslutet till ett reningsverk, vilken bebyggelse som betjänas eller hur marken i övrigt används.

Dag- och dränvatten som tillförs en allmän dagvattenanläggning ska hålla sådan kvalitet att Huvudmannen kan uppfylla sina skyldigheter enligt gällande lagar och förordningar.

Huvudmannen kan lämna ytterligare anvisningar angående dagvattnets beskaffenhet eller mängd.

Rätt att tillfälligt begränsa användningen

23 § Huvudmannen får tillfälligt begränsa fastighetsägarens möjlighet att använda dagvattenanläggningen när huvudmannen bedömer att det är nödvändigt för att förebygga miljö-, person- eller egendomsskada samt för underhåll, ändring, kontroll eller annan åtgärd som berör huvudmannens egna eller därmed förbundna anläggningar.

Vid planlagt driftavbrott ska huvudmannen på lämpligt sätt meddela fastighetsägaren om detta.

Vilka närmare begränsningar av dagvattnets kvantitet och kvalitet som med hänsyn till risken för skada eller olägenhet för den allmänna VA-anläggningen eller Huvudmannen är nödvändiga bestäms utifrån lokala förhållanden.

Fastighetsägaren kan lämpligen själv vidta åtgärder för att fördröja och minska mängden dagvatten för att skydda fastigheten och VA-anläggningen, exempelvis anlägga ett fördröjningsmagasin eller minska andelen hårdgjord yta på fastigheten.

Sådana vätskor, ämnen eller föremål som inte får tillföras den allmänna spillvattenanläggningen får inte heller tillföras den allmänna dagvattenanläggningen. Vidare får inte dagvatten som avleds till den allmänna anläggningen innehålla partiklar, näringsämnen, tungmetaller, vägsalt eller miljöfarliga ämnen i en sådan omfattning att den allmänna VA-anläggningen eller Huvudmannen orsakas skada eller olägenhet eller får svårt att uppfylla sina skyldigheter. Fastighetsägaren kan därför i vissa fall behöva begränsa förekomsten av föroreningar i det dagvatten som tillförs den allmänna VA-anläggningen.

Dagvatten får inte heller tillföras i sådan mängd att den allmänna VA-anläggningen eller Huvudmannen orsakas skada eller olägenhet. Det som främst påverkar mängden dagvatten är andelen hårdgjorda ytor inom en bebyggelse. På motsvarande sätt som för föroreningar i dagvatten kan fastighetsägaren behöva vidta åtgärder för att begränsa mängden dagvatten.

Inkoppling av dränvatten till den allmänna avloppsanläggningen

Vid nybyggnationer måste bestämmelserna i Boverkets byggregler följas. Innebörden av dessa bestämmelser är att dränvatten från byggnad inte får avledas till avloppsledning, i vilken uppdamning kan förekomma. Uppdamning innebär att en ledning går full och att den fria vattenytan kan stiga i anslutande ledningar och brunnar. Ställer Huvudmannen kravet att dränvatten ska avledas till dagvattenledning, innebär detta i många fall att dränvatten från byggnader, i första hand sådana med källare, inte kan avledas med självfall.

Dagvattenledningar är nämligen normalt dimensionerade så att uppdamning i ledningarna förekommer vid häftigare regn. Den praktiska konsekvensen blir därför att vissa byggnader inte kan förses med källare eller att dränvattnet måste pumpas eller avledas till LOD-anläggning.

Spillvatten får inte tillföras dag- och dränvattenledning

24 § Det är förbjudet att tillföra spillvatten till en allmän ledning som uteslutande är avsedd för dag- och dränvatten. Huvudmannen avgör vilket avloppsvatten som ska anses vara spillvatten och avledas till en spillvattenledning.

Separering av kombinerat avloppsvattensystem

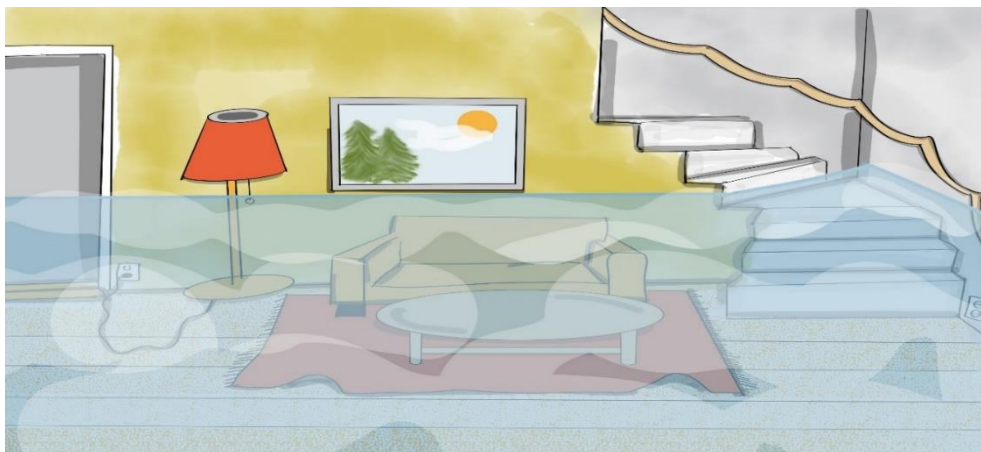
Om dag- och dränvatten avleds från fastighet till spillvattenförande ledning får avledningen inte fortsätta efter att särskild förbindelsepunkt för dag- och dränvatten upprättats och fastighetsägaren underrättats om detta. Alternativt kan Huvudmannen ha vidtagit åtgärder för avledning utan att förbindelsepunkt har upprättats och meddelat fastighetsägaren detta.

Huvudmannen bestämmer när tillförseln ska ha upphört. Undantag från förbudet eller anstånd kan i vissa fall medges av Huvudmannen.

Risk för källaröversvämning

I hus med källare, särskilt där källaren har golvbrunn eller annan avloppsenhet, finns alltid en risk för källaröversvämning. Vid häftiga regn eller snösmältning kan den allmänna ledningen överbelastas och vatten kan baklänges tränga in i avloppsserviser och upp genom golvbrunnar och förorsaka skador. Vid sidan av översvämningar förorsakade av häftiga regn är stopp i servisledningen den vanligaste skadeorsaken.

Fastighetsägare bör i eget, och i förekommande fall hyresgästers, intresse i största möjliga utsträckning förebygga skador inom fastigheten till följd av uppdamning i ledningsnätet.

Exempelvis kan följande åtgärder vidtas:

- Placera inte föremål i källaren som är värdefulla och känsliga för fukt
- Kontrollera att avstängbara golvbrunnar är stängda och att automatiska bakvattenventiler fungerar
- Förse de golvbrunnar i källaren som inte är avstängningsbara med tätande anordningar eller ersätt med avstängningsbara brunnar
- Kontakta en rörinstallatör om misstanke finns att avloppets avstängningsanordningar inte fungerar
- Kontrollera att regn- och smältvatten leds bort från byggnaden
- Valla in nedfarter till garage och andra utrymmen
- Kontrollera att intern avloppspump fungerar
- Anslut fastigheten till en larmcentral med larmtjänst

Anmäl vattenskada

Om du drabbats av en översvämning anmäler du skadan till ditt försäkringsbolag enligt deras rutiner, där får du stöd i hur du ska agera efter skadan. Du ska också anmäla att du har fått en källaröversvämning till Huvudmannen. Vi använder informationen för att kartlägga och analysera ledningsnätets funktion och vad vi behöver göra för åtgärder. Vi utreder också om du har rätt till ersättning från oss.

Huvudmannen har ansvar för dricksvatten- och avloppsledningarna utanför förbindelsepunkten, den punkt där dina ledningar ansluts till det kommunala vatten- och avloppsledningsnätet. Förbindelsepunkten ligger vanligtvis 0,5 meter utanför tomtgränsen. Fram till förbindelsepunkten står fastighetsägaren för alla kostnader, inklusive att häva stoppet och att ev. bygga om avloppet.

Dag- och dränvatten från fastighet som inte används som bostad

25 § En fastighetsägare som helt eller delvis använder eller upplåter en fastighet för annat än bostadsändamål ska informera huvudmannen om sådan verksamhet som kan påverka beskaffenheten hos dag- och dränvattnet från fastigheten.

Fastighetsägaren ska bekosta de provtagningar, analyser och utredningar som huvudmannen bedömer är nödvändiga för kontroll av dag- och dränvattnet.

Huvudmannen har rätt att kräva att fastighetsägaren för journal över verksamhet som inverkar på dag- och dränvattnets innehåll och kontrollerar dag- och dränvattnet genom provtagningar och analyser. Huvudmannen får ange hur journalföring och provtagningar ska göras.

Vi hoppas att du, genom denna information:

Fått en tydligare bild över hur det fungerar att vara kopplad till Bengtsfors kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning.

Haft en underhållande läsning.

Inte tvekar att höra av dig till oss om du har några frågor.

**BENGTSFORS
KOMMUN**

Bilaga 1: Ordförklaringar

Allmän VA-anläggning

Med allmän vatten- och avloppsanläggning (allmän VA-anläggning) avses anläggning, som har till ändamål att bereda bostadshus eller annan bebyggelse med vattenförsörjning och avlopp. Kommunen har ett rättslig bestämmande och inflyttande över VA-anläggning.

Anläggningsavgift

Engångsavgift när anslutning av en fastighet sker till olika vattentjänster, så som dricksvatten, spillvatten och dagvatten. Avgiften beräknas utifrån servisledning, förbindelsepunkt, bostadsenhet och tomtyta.

Avgift för Dagvatten utan förbindelsepunkt

Avgift för anordnandet av anläggning för bortledande av Df, som endast tas ut om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.

Avloppsvatten

Gemensamt namn för vatten, i regel förorenat, som avleds i rörledning, dike eller dylikt. Avloppsvatten kan vara spillvatten, dagvatten, dräneringsvatten, kylvatten eller blandning därav.

Bostadsenhetsavgift

Avgift per bostadsenhet, tidigare benämns i P96 som lägenhetsavgift. Bostadsenhet används som ett uttryck för bostadsfastighetens nytta av att vara ansluten till det allmänna ledningsnätet och en normalvilla faktureras en (1) bostadsenhetsavgift. Har fastigheten gäststuga med kök och badrum eller lägenhet faktureras ytterligare en eller flera bostadsenhetsavgifter.

Brukningssavgift

Periodisk avgift för täckande av drift- och underhållskostnader, kapitalkostnader för investeringar eller andra kostnader för en allmän VA-anläggning.

Förbindelsepunkt

Förbindelsepunkt utgör gräns, också juridiskt, mellan fastighetens del av servisledning och allmän del av servisledning, dvs. den punkt där fastighetens ledningar kopplas in till allmän VA-anläggning.

Huvudmannen

Bengtsfors kommun, huvudmannen, är den som äger den allmänna VA-anläggningen

Dagvatten (D)

Ytligt avrinnande regn- och smältvatten som tillfälligt rinner från tak, gator, och andra ytor ovanpå marken

Dagvatten fastighet (Df)

Dag- och dräneringsvatten som leds bort från fastigheter till den allmänna VA-anläggningen

Dagvatten gata (Dg)

Dag- och dräneringsvatten som leds bort från allmänna platser till den allmänna VA-anläggningen, utan rening, till recipient

Dagvattenavgift

En årlig avgift per m² tomtyta för hantering av dag- och dräneringsvatten

Dricksvatten

Vatten för hushållsändamål och som klassificeras som livsmedel och lyder under livsmedelslagen

Dränvatten

Vatten som avleds genom dränering dvs. marken avvattnas och vattnet leds undan i rörledning, dike eller dräneringsskikt

Enskild anläggning/brunn

Enskild anläggning för dricksvatten, spillvatten eller dagvatten, som inte är ansluten till den allmänna VA-anläggningen

Förbindelsepunkt

Den punkt som Huvudmannen har bestämt, där den allmänna anläggningen slutar och fastighetens VA-installation börjar

Förbindelsepunktsavgift

Avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för vattentjänsterna V, S och Df inkl. ventil, inspektionsbrunn

Grundavgift

Årlig fast avgift, bruksavgift, som utgår per fastighet eller mätställe, tidigare benämnd fast avgift. Grundavgiften betalas av alla abonnenter som är anslutna till den allmänna VA-anläggningen. En avgift baserad på vattenmätarstorlek

Huvudman

Den som driver allmän VA-anläggning, Bengtsfors kommun

KFVA

Lokal bestämmelse som reglerar ansvar och användande av den allmänna VA-anläggningen för samtliga abonnenter som är anslutna till Bengtsfors kommun vatten- och avloppsanläggningar (*Kommunala föreskrifter om användningen av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen*).

LAV

Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (vattentjänstlagen)

LTA-system

Anslutning av trycksatt avlopp, med hjälp av pump, från villa och fritidshus. Anslutningen används i områden där det är svårt och/eller kostsamt att bygga ett självfallssystem för avloppsvatten

Servisledning

Rörledning som sammanbinder fastighets VA-installation med allmän VA-anläggning

Servisavgift

Avgift, anläggningsavgift, avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar, från den allmänna VA-anläggningen, fram till förbindelsepunkter för V, S och Df

Servisventil

Ventil, ofta placerad vid eller direkt utanför tomtgräns, som stänger eller öppnar flödet av dricksvatten till en fastighet. Ventilen får inte öppnas eller stängas av annan än personal från VA-enheten.

Spillvatten

I regel förorenat vatten från hushåll, serviceanläggning, industri mm; jämför avloppsvatten

Tomtyteavgift

Avgift per m² tomtyta. Tomtyteavgiften, utifrån begränsningsregel i P120, får inte överstiga summan av de övriga anläggningsavgifterna servisavgift, förbindelsepunktsavgift och bostadsenhetsavgift

Vatten

Vattenförsörjning, renvatten, för normal hushållsanvändning

VA-installation

Inom fastighet belägna anordningar och ledningsnät för vatten och avlopp och som är draget till förbindelsepunkt för allmän VA-anläggning

VA-kollektiv

Enligt svensk lag bildar varje kommun ett VA-kollektiv som ska stå för sina egna kostnader. Kostnaderna finansieras via avgifter, VA-taxa, från anslutna kunder och verksamheten får inte vara vinstdrivande

Verksamhetsområde

Fastställt geografiskt område inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller ska ordnas genom en allmän VA-anläggning

Bilaga 2: Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster

Svensk författningssamling

Svensk författningssamling (SFS) innehåller gällande lagar och förordningar. Om en författning ändras ersätts den gamla texten med den nya.

SFS nr: 2006:412

Departement/myndighet: Klimat- och näringslivsdepartementet

Utfärdad: 2006-05-18

Ändrad: t.o.m. SFS 2022:1249

1 § Bestämmelserna i denna lag syftar till att säkerställa att vattenförsörjning och avlopp ordnas i ett större sammanhang, om det behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön.

2 § I denna lag avses med

vattenförsörjning: tillhandahållande av vatten som är lämpligt för normal hushållsanvändning,

avlopp: bortledande av dagvatten och dränvatten från ett område med samlad bebyggelse eller från en begravningsplats, bortledande av spillvatten eller bortledande av vatten som har använts för kylning,

vattentjänster: vattenförsörjning och avlopp (va),

VA-anläggning: en anläggning som har till ändamål att tillgodose behov av vattentjänster för bostadshus eller annan bebyggelse,

allmän VA-anläggning: en VA-anläggning över vilken en kommun har ett rättsligt bestämmande inflytande och som har ordnats och används för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt denna lag,

enskild anläggning: en VA-anläggning eller annan anordning för vattenförsörjning eller avlopp som inte är eller ingår i en allmän VA-anläggning,

verksamhetsområde: det geografiska område inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller ska ordnas genom en allmän VA-anläggning,

huvudman: den som äger en allmän VA-anläggning,

fastighetsägare: den som äger en fastighet inom en allmän VA-anläggnings verksamhetsområde eller innehar sådan fast egendom med tomträtt, ständig besittningsrätt, fideikommissrätt eller på grund av testamentariskt förordnande,

VA-installation: ledningar och därmed förbundna anordningar som inte ingår i en allmän VA-anläggning men som har ordnats för en eller flera fastigheters vattenförsörjning eller avlopp och är kopplade eller avsedda att kopplas till en allmän VA-anläggning,

förbindelsepunkt: gränsen mellan en allmän VA-anläggning och en VA-installation,

allmän platsmark: mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (2010:900) redovisas som allmän plats eller, om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som funktionellt och i övrigt motsvarar sådan mark,

anläggningsavgift: engångsavgift för täckande av en kostnad för att ordna en allmän VA-anläggning, och

bruksavgift: periodisk avgift för täckande av drift- och underhållskostnader, kapitalkostnader för investeringar eller andra kostnader för en allmän VA-anläggning som inte täcks av en anläggningsavgift. Lag (2010:917).

3 § Vid tillämpningen av denna lag skall en kommun anses ha ett rättsligt bestämmande inflytande över en VA-anläggning om kommunen ensam eller tillsammans med en eller flera andra kommuner

1. helt äger anläggningen,
2. genom ägande förfogar över mer än hälften av samtliga röster i den eller de juridiska personer som helt äger anläggningen eller på annat sätt förfogar över en motsvarande majoritet av beslutsmakten i den eller de juridiska personer som helt äger anläggningen,
3. har rätt att utse eller avsätta mer än hälften av ledamöterna i styrelsen för den eller de juridiska personer som helt äger anläggningen, eller
4. utgör samtliga obegränsat ansvariga bolagsmän i ett handelsbolag som helt äger anläggningen.

4 § Om det behövs för att tillgodose syftet med denna lag, skall det som i lagen gäller i fråga om en fastighet också tillämpas i fråga om en byggnad eller annan anläggning som inte tillhör fastighetens ägare. I så fall skall det som i lagen sägs om fastighetsägaren tillämpas på byggnadens eller anläggningens ägare.

5 § Om någon annan än en fastighetsägare har ingått avtal med Huvudmannen om att få använda Huvudmannens VA-anläggning, skall det som i denna lag gäller en fastighetsägare också gälla användaren.

Kommunens skyldighet att ordna vattentjänster

6 § Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, ska kommunen

1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och
2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän VA-anläggning.

Vid bedömningen av behovet enligt första stycket ska särskild hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön. Lag (2022:1249).

Vattentjänstplan

6 a § Det ska finnas en aktuell vattentjänstplan i varje kommun.

Kommunfullmäktige beslutar om antagande och ändring av en vattentjänstplan.

Kommunfullmäktige ska minst vart fjärde år pröva om vattentjänstplanen är aktuell med hänsyn till behovet av allmänna vattentjänster. Lag (2022:1249).

6 b § En vattentjänstplan ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses.

En vattentjänstplan ska också innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall.

Planen är inte bindande. Lag (2022:1249).

6 c § Utöver det förfarande som följer av bestämmelserna om strategiska miljöbedömningar av planer och program i 6 kap. miljöbalken ska kommunen innan den antar eller ändrar en vattentjänstplan

1. på lämpligt sätt och i skälig omfattning samråda med de fastighetsägare och myndigheter som kan antas ha ett väsentligt intresse av planen, och

2. ställa ut ett förslag till plan för granskning under minst fyra veckor.

Kommunen ska informera om utställningen på sin anslagstavla före utställningstidens början. Informationen ska innehålla uppgift om förslagets huvudsakliga innebörd, var det ställs ut samt inom vilken tid och till vem synpunkter ska lämnas.

Skyldigheten enligt första stycket 2 gäller inte förslag till ändring av en vattentjänstplan som endast berör ett fåtal fastighetsägare eller annars är av mindre betydelse. Lag (2022:1249).

6 d § Kommunen ska ta hänsyn till de synpunkter som kommit in under samrådet och granskningen samt redovisa hur de har beaktats. Lag (2022:1249).

En allmän VA-anläggnings verksamhetsområde

7 § Av ett beslut om en allmän VA-anläggnings verksamhetsområde skall det framgå vilka fastigheter som verksamhetsområdet omfattar.

8 § Om verksamhetsområdet behöver omfatta en eller flera fastigheter som ingår i en samfällighet för VA-frågor, skall verksamhetsområdet bestämmas så att det omfattar alla fastigheter som ingår i den särskilda samfälligheten.

Om det finns synnerliga skäl, får verksamhetsområdet bestämmas med avvikelse från kravet i första stycket.

9 § Om det inom verksamhetsområdet finns en fastighet eller bebyggelse som uppenbarligen inte behöver omfattas av det större sammanhang som avses i 6 §, får verksamhetsområdet inskränkas så att det inte omfattar den fastigheten eller bebyggelsen. En sådan inskränkning av verksamhetsområdet får göras endast om fastighetens eller bebyggelsens behov av

vattenförsörjning och avlopp lämpligen kan ordnas genom enskilda anläggningar som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Ordnanandet och driften av en allmän VA-anläggning

10 § En allmän VA-anläggning skall ordnas och drivas så att den uppfyller de krav som kan ställas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön och med hänsyn till intresset av en god hushållning med naturresurser.

När det är förenligt med anläggningens huvudsakliga ändamål, bör den ordnas och drivas så att också andra allmänna intressen som har behov av anläggningen kan tillgodoses.

11 § En allmän VA-anläggning får inte ordnas

1. i strid med detaljplan, områdesbestämmelser eller andra bestämmelser om hur marken skall bebyggas, eller

2. så att den försvårar en ändamålsenlig bebyggelse eller lämplig planläggning.

Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras.

12 § Om en allmän VA-anläggning innebär att vattentjänster tillhandahålls genom ledningsnät för vattenförsörjning eller avlopp, skall Huvudmannen för varje fastighet inom VA-anläggningens verksamhetsområde bestämma en förbindelsepunkt.

Förbindelsepunkten skall finnas i fastighetens omedelbara närhet, om det inte finns särskilda skäl för en annan placering.

Huvudmannen skall samråda med och därefter informera fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge inom den tid som är skälig med hänsyn till fastighetsägarens intresse av att kunna planera för sin användning av fastigheten.

13 § Huvudmannen skall för den allmänna VA-anläggningen ordna

1. ledningar och andra anordningar för vattenförsörjning till eller avlopp från varje förbindelsepunkt,

2. anordningar för bortledande av vatten som inte sker genom en förbindelsepunkt, och

3. de anordningar som i övrigt behövs för att VA-anläggningen skall kunna fylla sitt ändamål och tillgodose skäliga anspråk på säkerhet.

Huvudmannens skyldighet enligt första stycket omfattar inte vägdiken, rännstenar, rännstensbrunnar eller ledningar som förbinder rännstensbrunnar med den allmänna VA-anläggningen.

14 § Huvudmannen skall se till att berörda fastighetsägare i skälig tid underrättas om planerade vattenavstängningar och andra väsentliga ändringar av förutsättningarna för att använda VA-anläggningen.

15 § Huvudmannen får upplåta åt någon annan att sköta driften av VA-anläggningen.

Fastighetsägares rätt att använda en allmän VA-anläggning

16 § En fastighetsägare har rätt att använda en allmän VA-anläggning, om fastigheten

1. finns inom VA-anläggningens verksamhetsområde, och
2. behöver en vattentjänst och behovet inte kan tillgodoses bättre på annat sätt.

17 § Trots 16 § får Huvudmannen vänta med att utföra de anläggnings- eller utbyggnadsarbeten som är nödvändiga för att fastighetsägaren skall kunna använda VA-anläggningen, om arbetena

1. behöver samordnas med andra arbeten och samordningen annars skulle väsentligt försvåras, och
2. utförs i den ordning som följer av Huvudmannens utbyggnadsplan.

18 § Trots 16 § är Huvudmannen inte skyldig att låta en fastighet kopplas eller vara kopplad till VA-anläggningen

1. innan fastighetsägaren har betalat den anläggningsavgift som är bestämd enligt 34 § eller lämnat en godtagbar säkerhet, eller
2. om fastighetens VA-installation har väsentliga brister.

Särskilda anordningar för användningen av en allmän VA-anläggning

19 § Huvudmannen skall ordna de pumpar och andra särskilda anordningar som på grund av den allmänna VA-anläggningens konstruktion eller utförande behövs på en fastighet för att fastighetsägaren skall kunna använda VA-anläggningen.

Om vattenförbrukningen på en fastighet behöver fastställas genom mätning, skall Huvudmannen ordna den eller de vattenmätare som behövs för mätningen.

20 § En fastighetsägare är skyldig att upplåta nödvändigt utrymme för en sådan anordning som avses i 19 §.

Fastighetsägaren skall fortlöpande se till anordningen och skydda den mot skada samt vid behov svara för dess elförsörjning.

Fastighetsägaren skall snarast anmäla uppkomna fel och driftstörningar till Huvudmannen.

Användningen av en allmän VA-anläggning

21 § En fastighetsägare får inte använda en allmän VA-anläggning på ett sätt som innebär

1. att avloppet tillförs vätskor, ämnen eller föremål som kan inverka skadligt på ledningsnätet eller anläggningens funktion eller på annat sätt medför skada eller olägenhet,
2. att Huvudmannen får svårt att uppfylla de krav som ställs på VA-anläggningen och driften av den eller att i övrigt uppfylla sina skyldigheter enligt lag, annan författning eller avtal, eller
3. andra olägenheter för Huvudmannen eller någon annan.

22 § Om en fastighets VA-förhållanden påtagligt avviker från de förhållanden som i övrigt råder i en allmän VA-anläggnings verksamhetsområde, får Huvudmannen träffa avtal med fastighetsägaren om särskilda villkor för användningen av VA-anläggningen.

23 § Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, kommunen får meddela ytterligare föreskrifter om användningen av allmänna VA-anläggningar.

Skyldighet att betala avgifter för allmänna vattentjänster

24 § En fastighetsägare skall betala avgifter för en allmän VA-anläggning, om fastigheten

1. finns inom VA-anläggningens verksamhetsområde, och
2. med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver en vattentjänst och behovet inte kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Vid bedömning av behovet enligt första stycket 2 skall särskild hänsyn tas till i vilken utsträckning jämförda alternativ tillgodoser intresset av en god hushållning med naturresurser.

Om fastigheten är obebyggd men enligt en detaljplan är avsedd för bebyggelse, skall bedömningen av behovet enligt första stycket 2 göras som om fastigheten vore bebyggd i enlighet med planen. Detta gäller dock inte om det finns särskilda skäl för en annan bedömning.

25 § En avgift enligt 24 § skall avse

1. vattentjänster som tillhandahålls fastigheten genom en förbindelsepunkt, från det att Huvudmannen har ordnat förbindelsepunkten och informerat fastighetsägaren enligt 12 §, och
2. bortledande av vatten från fastigheten som inte sker genom en förbindelsepunkt, från det att Huvudmannen har ordnat de anordningar som behövs för bortledandet och informerat fastighetsägaren om detta.

26 § Utöver vad som följer av 24 och 25 §§ skall en fastighetsägare betala en avgift för en allmän VA-anläggning, om fastigheten

1. finns inom VA-anläggningens verksamhetsområde,
2. är bebyggd eller enligt en detaljplan är avsedd för bebyggelse, och
3. behöver, eller har nytta av, bortledande av vatten från allmän platsmark.

Avgiften skall avse bortledande av vatten från allmän platsmark inom VA-anläggningens verksamhetsområde, från det att Huvudmannen har ordnat de anordningar som behövs för bortledandet och informerat fastighetsägaren om detta.

27 § Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall betala en avgift för en allmän VA-anläggning, om

1. den allmänna platsmarken finns inom VA-anläggningens verksamhetsområde, och
2. bortledande av vatten från den allmänna platsmarken behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön.

Avgiften skall avse bortledande av vatten från den allmänna platsmarken, från det att Huvudmannen har ordnat de anordningar som behövs för bortledandet och informerat den som är avgiftsskyldig om detta.

28 § Avgifter enligt 24-27 §§ som avser bortledande av vatten skall även täcka kostnaderna för den rening av vattnet som behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Avgifternas storlek och grunderna för hur de beräknas

29 § Avgifter enligt 24-28 §§ får bestämmas som anläggningsavgifter och brukningsavgifter.

30 § Avgifterna får inte överskrida det som behövs för att täcka de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva VA-anläggningen.

Medel får avsättas till en fond för framtida nyinvesteringar, om

1. det finns en fastställd investeringsplan,
2. avsättningen avser en bestämd åtgärd,
3. åtgärden och de beräknade kostnaderna för den redovisas i planen,
4. det av planen framgår när de avsatta medlen är avsedda att tas i anspråk, och
5. planen innehåller de upplysningar som i övrigt behövs för att bedöma behovet av avsättningens storlek.

Avgifter enligt 26 och 27 §§ får inte överskrida det som behövs för att täcka kostnaderna för den vattentjänsten.

31 § Avgifterna skall bestämmas så att kostnaderna fördelas på de avgiftsskyldiga enligt vad som är skäligt och rättvist.

Om vattentjänsterna för en viss eller vissa fastigheter på grund av särskilda omständigheter medför kostnader som i beaktansvärd omfattning avviker från andra fastigheter i verksamhetsområdet, skall avgifterna bestämmas med hänsyn till skillnaderna.

Avgifter enligt 26 och 27 §§ skall fördelas mellan de fastighetsägare som avses i 26 § och de avgiftsskyldiga som avses i 27 § enligt vad som är skäligt med hänsyn till den berörda allmänna platsmarkens omfattning och fastighetsägarnas nytta av vattentjänsten.

32 § Anläggningsavgifterna skall bestämmas på beräkningsgrunder som innebär att en fastighetsägare inte behöver betala mer än vad som motsvarar fastighetens andel av kostnaden för att ordna VA-anläggningen.

33 § Brukningsavgifterna skall bestämmas på beräkningsgrunder som är lika oavsett när på året VA-anläggningen används. Om det med hänsyn till vattenförsörjningen, behovet av en tillfredsställande avloppsrening eller av andra skäl behövs särskilda åtgärder av säsongsbetonad karaktär under en viss mindre del av året, får dock brukningsavgifter för en sådan tid bestämmas på beräkningsgrunder som innebär högre avgifter än under huvuddelen av året.

34 § Avgifternas belopp och hur avgifterna skall beräknas skall framgå av en taxa. Avgifterna får inte bestämmas till högre belopp än vad som är förenligt med bestämmelserna i 30-33 §§.

Kommunen får meddela föreskrifter om taxan. Kommunen får överlåta åt Huvudmannen att bestämma avgifternas belopp enligt beräkningsgrunder i kommunens taxeföreskrifter.

Betalning av avgifterna

35 § Avgifter enligt denna lag skall enligt kommunens bestämmande betalas till kommunen eller Huvudmannen.

Om inte annat följer av 36 § skall avgifterna betalas på begäran. På obetalt belopp skall ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) betalas från dagen för sådan begäran.

36 § En anläggningsavgift skall fördelas på årliga betalningar (delbelopp) under en viss tid, längst tio år, om

1. avgiften är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och andra omständigheter,
2. fastighetsägaren begär att avgiften skall fördelas, och
3. fastighetsägaren ställer godtagbar säkerhet.

Ränta enligt 5 § räntelagen (1975:635) skall betalas på den del av avgiften som inte har betalats, från den dag det första delbeloppet förfaller till betalning till dess betalning sker.

På delbelopp som har förfallit till betalning skall ränta i stället betalas enligt 6 § räntelagen från delbeloppets förfalldag till dess betalning sker.

37 § När en fastighet byter ägare, är den nya ägaren betalningsansvarig för avgifter som förfaller till betalning på tillträdesdagen eller senare, om inte annat följer av andra stycket.

Den tidigare ägaren är betalningsansvarig för brukningsavgifter som är hänförliga till tiden före den nya ägarens tillträde.

Avtal om avgifter

38 § Huvudmannen får komma överens med fastighetsägare och andra avgiftsskyldiga i avgiftsfrågor som inte regleras i kommunens taxeföreskrifter.

Inlösen av enskilda anläggningar m.m.

39 § Om det för en fastighet inom en allmän VA-anläggnings verksamhetsområde finns en enskild anläggning som kan användas i den allmänna VA-anläggningen, är den som äger den enskilda anläggningen skyldig att, om Huvudmannen begär det, mot skälig ersättning låta den enskilda anläggningen ingå i den allmänna VA-anläggningen.

40 § Om en enskild anläggning blir onyttig till följd av att kommunen ordnar eller utvidgar en allmän VA-anläggning, skall Huvudmannen betala skälig ersättning till den enskilda anläggningens ägare.

Tillträde för undersökning, installation och underhåll

41 § Huvudmannen har rätt till det tillträde på en fastighet som behövs för att

1. undersöka en VA-installation och dess användning innan VA- installationen kopplas till den allmänna VA-anläggningen eller när det annars behövs för att huvudman skall kunna fullgöra sina skyldigheter, och

2. installera, underhålla och i övrigt fullgöra sina skyldigheter i fråga om sådana särskilda anordningar som avses i 19 §.

Tystnadsplikt

42 § Den som deltar eller har deltagit i en undersökning eller andra åtgärder enligt 41 § får inte obehörigen avslöja eller utnyttja information som vid undersökningen kommit fram om enskildas affärs- eller driftförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Lag (2009:515).

Avstängning av vattenförsörjningen

43 § Huvudmannen får stänga av vattenförsörjningen till en fastighet, om

1. fastighetsägaren har åsidosatt sin skyldighet att betala en avgift eller i övrigt försummat sina skyldigheter enligt denna lag,

2. försummelsen är väsentlig,

3. avstängningen inte medför olägenhet för människors hälsa,

4. Huvudmannen skriftligen har uppmanat fastighetsägaren att vidta rättelse och gett fastighetsägaren skälig tid att vidta rättelsen, och

5. fastighetsägaren trots den uppmaning som avses i 4 inte har vidtagit rättelse inom den skäliga tiden.

Kostnaden för en avstängningsåtgärd får påföras fastighetsägaren.

Skadeståndsansvar m.m.

44 § Om en allmän VA-anläggnings verksamhetsområde inskränks med stöd av 9 §, skall Huvudmannen ersätta fastighetsägaren eller ägaren av bebyggelsen för den skada som inskränkningen medför. När ersättningen bestäms skall hänsyn tas till åtgärder som Huvudmannen vidtagit för att tillgodose fastighetens eller bebyggelsens fortsatta behov av vattenförsörjning och avlopp.

45 § Huvudmannen skall ersätta en översvämningsskada på en fastighet inom den allmänna VA-anläggningens verksamhetsområde, om

1. Huvudmannen har åsidosatt en skyldighet enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och

2. åsidosättandet har medfört att vatten som är avsett att tillhandahållas eller ledas bort genom Huvudmannens VA-anläggning ytledes eller på annat sätt trängt in på fastigheten.

46 § Om en fastighetsägare orsakas en skada på grund av att Huvudmannen på annat sätt än som avses i 45 § har överskridit sin rätt eller åsidosatt en skyldighet enligt denna lag eller

enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, skall Huvudmannen återställa det som rubbats eller fullgöra det som eftersatts och ersätta skadan.

47 § Om Huvudmannen orsakas en skada på grund av att en fastighetsägare har överskridit sin rätt eller åsidosatt en skyldighet enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, skall fastighetsägaren återställa det som rubbats eller fullgöra det som eftersatts och ersätta skadan.

48 § Skadestånd enligt denna lag skall avse personskada, sakskada och ren förmögenhetsskada.

49 § Om en fastighetsägare har betalat en anläggningsavgift och det sedan visar sig att fastigheten på grund av att bygglov vägras inte kan användas på det sätt som förutsattes när avgiften betalades, skall kommunen återbetala avgiften eller en del av den. Återbetalningen skall göras i den mån det som avgiften avsåg inte kommer att leda till motsvarande vattentjänster för fastigheten.

Kommunen skall betala ränta på återbetalningsbeloppet enligt 5 § räntelagen (1975:635) från den dag då fastighetsägaren betalade avgiften.

Talan om återbetalning skall väckas inom två år från den dag då det beslut på vilket talan grundas vann laga kraft. Talan får dock väckas senare, om den relevanta ändringen i förutsättningarna för fastighetens användning inte rimligen kunde förutses inom den angivna tiden.

Redovisning

50 § En huvudman skall i fråga om verksamheten med att ordna och driva en allmän VA-anläggning se till

1. att verksamheten bokförs och redovisas i enlighet med god redovisningssed där resultat- och balansräkningar redovisas särskilt och där det av tilläggsupplysningar framgår hur Huvudmannen har fördelat kostnader som varit gemensamma med annan verksamhet, och
2. att redovisningen, när den är fastställd, finns tillgänglig för fastighetsägarna.

Tillsyn

51 § Länsstyrelsen utövar tillsynen över att kommunen fullgör skyldigheten enligt 6 § att tillgodose behovet av vattentjänster. Länsstyrelsen får förelägga kommunen att fullgöra skyldigheten. Ett sådant föreläggande får förenas med vite.

Överklagande och prövning av VA-frågor

52 § Länsstyrelsens beslut om föreläggande enligt 51 § får överklagas av kommunen till mark- och miljödomstolen. Lag (2015:693).

53 § Mark- och miljödomstolen prövar i övrigt mål om frågor som regleras i denna lag eller i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. Lag (2015:693).

53 a § Rätten ska se till att utredningen i mål enligt denna lag får den inriktning och omfattning som krävs. Lag (2015:693).

53 b § I mål om avstängning av vattenförsörjningen enligt 43 § får rätten, efter yrkande av en part, besluta vad som ska gälla för tiden till dess att frågan har avgjorts genom en dom eller ett beslut som fått laga kraft. Innan rätten meddelar ett sådant beslut, ska den ge motparten tillfälle att yttra sig i frågan. Lag (2015:693).

53 c § Bestämmelsen i 15 kap. 3 § rättegångsbalken ska inte tillämpas i mål enligt denna lag. Lag (2015:693).

54 § En mark- och miljödomstols förelägganden enligt denna lag får förenas med vite. Lag (2015:693).

55 § Mark- och miljödomstolen prövar efter särskild ansökan, frågor om utdömande av vite som har förelagts enligt denna lag. Lag (2015:693).

Rättegångskostnader

56 § I mål enligt denna lag där mark- och miljödomstolen är första instans gäller 56 a-56 e §§ i fråga om rättegångskostnader. Lag (2015:693).

56 a § I mål om inlösen eller ersättning enligt 39, 40 eller 44 § ska

1. i fråga om rättegångskostnader i mark- och miljödomstolen, Huvudmannen svara för rättegångskostnaderna på båda sidor om inte annat följer av 56 d §, och

2. i fråga om rättegångskostnader i högre rätt

a) Huvudmannen svara för sina egna rättegångskostnader och för rättegångskostnad som har uppkommit för motparten genom att Huvudmannen har fullföljt talan, om inte annat följer av 18 kap. 6 § rättegångsbalken, och

b) bestämmelserna i 18 kap. rättegångsbalken tillämpas i andra fall än de som avses i a. Lag (2015:693).

56 b § I andra mål som ska handläggas enligt bestämmelserna om tvistemål i rättegångsbalken än sådana som avses i 56 a § ska vardera parten svara för sina rättegångskostnader, om inte annat följer av 56 d § eller det annars finns särskilda skäl.

Bestämmelserna i 18 kap. rättegångsbalken ska dock tillämpas i fråga om kostnad för ansökningsavgift. Lag (2015:693).

56 c § I mål om utdömande av vite ska vardera parten svara för sina rättegångskostnader.

Bestämmelserna i 18 kap. rättegångsbalken ska dock tillämpas i fråga om kostnad för ansökningsavgift. Lag (2015:693).

56 d § Trots det som sägs i 56 a § 1 och 56 b § får rätten förplikta en part att helt eller delvis svara för rättegångskostnaderna, om parten

1. har inlett en rättegång utan att motparten har gett anledning till det,

2. på annat sätt uppsåtligen eller av oaktsamhet har föranlett en onödig rättegång, eller

3. har handlat på ett sådant sätt som avses i 18 kap. 6 § rättegångsbalken. Lag (2015:693).

56 e § Om en part enligt 56 d § helt eller delvis ska ersätta motpartens rättegångskostnader och partens ställföreträdare, ombud eller biträde har handlat på ett sådant sätt som avses i den bestämmelsen och därigenom vållat kostnaderna helt eller delvis, kan ställföreträdaren, ombudet eller biträdet förpliktas att tillsammans med parten ersätta kostnaderna. Rätten kan besluta om detta även om någon part inte yrkar det. Lag (2015:693).

Undantag från 2 kap. 1 § kommunallagen (2017:725)

57 § Trots bestämmelsen i 2 kap. 1 § kommunallagen (2017:725) om anknytning till kommunens område eller dess medlemmar, får en kommun sköta driften av en allmän VA-anläggning i andra kommuner, om driften sker på affärsmässiga grunder och ekonomiskt redovisas skilt från annan verksamhet. Lag (2017:749).

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2006412-om-allmanna-vattentjanster_sfs-2006-412/